

Februar
1940

Bogoljub

B * O * G * O * L * J * U * B

FEBRUAR

XXXVIII. LETNIK

1940

Ali je to zadnja vojska?

Sredi prve svetovne vojske leta 1916 je v Rimu izšla knjiga z naslovom: *Obrazec miru* (La formula della Pace). Pisatelj je v njej jasno pokazal, kaj je treba storiti, da bo ta vojska poslednja v človeški zgodovini. Ko sem bral prvo okrožnico svetega očeta Pija XII. in njegove nagovore ob različnih prilikah, sem se začudil, ko sem videl z novim mogočnim poudarkom podano isto glavno misel. Zato naj vam kratko povem vsebino imenovane knjige.

Dve leti — pravi pisatelj — se že države bijejo, ne da bi se vojna kakorkoli odločila. Vsi so prav za prav tam, kjer so bili v začetku. To bi bil najprikladnejši trenutek za sklepanje miru. Zakaj, če se bo enemu izmed vojskujočih posrečilo zmagati, ne bo hotel skleniti pravičnega miru, ampak bo pogoje za mir svojevoljno narekoval, in sicer tako, da bo sebi zagotovil čim večje koristi.

Toda čim težja bremena bo naložil na nasprotnikove rame, tem bolj plitvi in majavi bodo temelji mirovne pogodbe.

Nekateri mislijo, da se bo vojska ljudem za zmeraj prignusila. A ta je prazna! Zakaj ljudje, ki so videli grozote evropske žaloigre, ne bodo živeli na veka. Čez petdeset let jih bo še peščica, ki je novi rod najbrž ne bo poslušal, ker ne bo vedel tega, kar tudi mi do zadnjega časa nismo vedeli. Ker bodo imeli imenitno in res popolno orožje, dobro opremljene

armade, modro zamišljene vojne načrte in slavohlepne generale, jih bo že radovednost priganjala in strast podžigala, da bi te priprave preizkusili v novi vojski. Treba najti samo še povod za vojno napoved. A če ni bilo zanj zadrege v starih časih, se tudi za prihodnost ni bati!

Ko so epirskemu kralju Piru njegovi generali čestitali, da je premagal Rimljane, je dejal: »Še ena taka zmaga, pa smo zgubljeni!« Nekaj podobnega velja o vsaki zmagi. Skoro po nobeni se ne sklene pravičen mir.

Zato je imenovani pisatelj l. 1916 sredi neodločene vojske predlagal, naj se takoj sklene mir. Toda kako? Tako, da vse države pripoznajo pravna načela, ki vežejo in nakladajo dolžnosti v vesti in se podredijo mednarodnemu organu ali nadzorstvu miru.

Tak mirovni organ in varuh je hotelo biti Društvo narodov. A to se ni izkazalo, zakaj mnogi so ga imeli za pristransko politično tvorbo, ki naj bi le varovala zmagovalčev plen. Potreben bi bil mednarodni zbor, senat čisto neodvisnih, nepristranskih, izobraženih, izkušenih, modrih, nesebičnih mož.

Drugače se bo kar naprej ponavljala tisočletna zmeta, da more sila nadomestiti pamet in pravico, ali z drugo besedo, da pretepač s pestmi in orožjem dokaže, kako ima prav.

Če naj po zmagi nastopi resničen mir, zmagovalec ne sme narekovati, kako bo, ampak se mora tudi s a m podrediti mednarodnemu zboru ali senatu nepodkupljive pravice.

Dokler te vrhovne mirovne ustanove ne bo, bo o r o ž je reševalo spore, mirovna pogodba bo le kratko premirje in veliki gmotni napredek bo pahal človeštvo v vedno strašnejše vojne.

Kako modro svari zaslepljene držav-nike sveti oče Pij XII. v svoji okrožnici: »Odločilnega zboljšanja pričakovati od voj-ske in zmage je prazna; to potrjuje skuš-nja. Dan zmage je dan zunanjega zmagos-lavja: zmagovalec ne ve, kako bi dal du-ška svojemu veselju. A ta dan je hkrati tudi čas skušnjave, ko se angel pravice bori s hudim duhom nasilja. Zmagovalčevo srce kaj lahko zakrckne; zmernost in da-lekogledna modrost se mu zdita slabost. Razpaljena in vsled vojnih žrtev in trplje-nja razplamtена strast množice večkrat oslepi oko odgovornih, da preslišijo sva-reče glasove, ki jim svetujejo, naj ne po-zabijo, da smo vsi ljudje, in da ni prav, kar ni prav. Te glasove prevpije ali uduši brezsrčni ‚Gorje premaganim!‘«

V božičnem voščilu je sveti oče kardi-nalskemu zboru razložil, da bi bilo treba za pravičen in časten mir izpolniti pet reči:

1. Priznati je treba v s e m n a r o - d o m, velikim in majhnim, mogočnim in slabotnim, da žive in da so neodvisni.

2. Države se morajo po načrtu postop-no r a z o r o ž e v a t i v gmotnem in du-hovnem redu.

3. Ostvariti se morajo m e d n a r o d - n e pravne ustanove za nadzorstvo in v a r - stvo mirovnih pogodb.

4. Treba je dobro proučiti resnične potrebe in pravične zahteve narodov in tudi n a r o d n i h m a n j š i n, če ni dru-gače, po dobrohotni presoji modro spre-meniti pogodbe.

5. Paragrafi mednarodnih dogovorov bodo ostali mrtve črke, če se ne bodo na-rodni in tisti, ki jih vladajo, navzeli krščan-skega duha pravice in ljubezni in o d g v o r n o s t i p r e d B o g o m.

Če bodo vsi evropski narodi teh pet resnic sprejeli v svoj politični katekizem, potem bo srečna Evropa strmeč gledala sveto občestvo narodov

in — vojske ne bo več.

J. Šimenc.

Kakšno bo leto 1940?

»Vsakdo je svoje sreče k o - v a č« — pravi naš stari pregovor, ki ga pa lahko raztegnemo na cele narode in države. To globoko misel je povzel v svoj cerkveni govor ljubljanski škof, prevzvišeni g. dr. Gr. R o ž m a n, na večer starega leta v stolnici sv. Nikolaja, ko je na vprašanje, kakšno bo novo leto 1940, odgovoril: T a k š n o b o, k a k r š n o z a s l u ž i - m o. O tem nas prepričuje zgodovina, ki je učiteljica narodov, o tem govore tudi pretresljivi dogodki naših dni, ki povzročajo toliko bolesti, gorjá, strahu, nemira in trepeta ne le narodom, ki so zapleteni v krvavo vojno vihro, ampak tudi drugim evropskim državam, ki žive v negotovosti, kaj bodo prinesli prihodnji dnevi. So ljudje, ki se v svoji nepoučenosti in malovernosti celo drznejšo dolžiti Boga, kakor da on povzroča hudo in zlo, ki je pa le posledica bogopozabnosti, odpada ljudi od Boga.

Pa bi utegnil kdo ugovarjati, saj je vendar veliko dobrih, vzorno živečih ver-nikov med nami in med drugimi narodi, pa moramo navzlic temu trpeti tako občutne šibe. Je res. Toda, če opazujemo življenje vsenaokrog, če premotrujemo šir-

šo javnost, ali ne opazimo, da se je Evropa nasplošno odtujila Kristusu in da tudi naše javno življenje ni takšno, da bi ustrezalo evangelijskemu naročilu: »Dajte Bogu, kar je božjega!« Povejte, kje se v javnosti v vsem obsegu še izpolnjuje volja božja? Ali se ne odriva Bog in božja zapoved v po-stavodaji, v zbornicah, v višjih šolah, v slovstvu, v umetnosti, v gledališču in kinu, v tisku, v trgovini!?

Ako pa narodi in njih voditelji zupuščajó Boga, ako ne uvažujejo volje naj-višjega Vladarja, nastopi prej ali slej ob-račun, ki je pa občuten. Bog lahko pošlje kazen kar naravnost. Nekoč je kaznoval Sodomo in Gomoro in še tri druga mesta z žveplenim ognjem izpod neba; svoj čas je poslal strašno, vesplošno povodenj; nespokorni in trdovratni Egipčani so občutili za časa Mozesa kar deset hudih šib zaporedoma. Izvoljeno ljudstvo, ki ni maralo slušati opominov k pokori in poboljšanju, je Bog poslal v sužnost, v tujo deželo. In ali strašni potresi niso kazen božja?

Največkrat Bog g r e š n e g a človeka, ki ima svobodno voljo in se svobodno od-loča ali za Boga ali proti njemu, prepusti

»Ko je pa Herod umrl, glej, se angel Gospodov prikaže v spanju Jožefu v Egiptu in pravi: »Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in pojdi v izraelsko deželo, zakaj pomrli so, kateri so Detetu stregli po življenju.« (Lk 2, 19—20.)

za kazen samemu sebi, da se tako rekoč sam kaznuje, ko v njem prevladuje zlobnost, strast in živalska narava. Gorjé, če taka kazen zadene cele narode! Gorjé, če v tem ne spoznajo prsta božjega!

Človek pa, ki se docela odtrga od Boga, je včasih hujši, besnejši, krvoločnejši, je bolj brezsrčen, bolj neusmiljen in divji od vsake živali!

Kar je svoj čas apostol Pavel našteval o poganih, to se v raznih oblikah še danes ponavlja med Bogu odtujenimi narodi. Zapisal je v listu do Rimljanov:

»Razodeva se jeza božja z neba nad vsako brezbožnostjo in krivičnostjo ljudi, kateri resnico ovirajo s krivico... Ker niso imeli za vredno, da bi se držali spoznanja božjega, jih je Bog prepustil sprijenemu mišljenju, da so počeli, kar se ne spodobi, polni vsakršne krivičnosti, hudo-bije, lakomnosti, zlobnosti, polni zavisti, ubijanja, prepira, zvijače, malopridnosti...« (Rimlj 1, 18, 28—30.)

To je kazen, ki jo božja Previdnost dopusti zdaj pa zdaj celim narodom z na-

menom, da bi spoznali svojo onemoglost, svojo nesrečo, svoj pekel, ki nastane že na zemlji, če žive brez Boga, — in da bi se vrnili k svojemu Stvarniku.

Bog sicer potrpi, opominja, prizanaša; ko je mera polna, pa udari in prepusti narod lastni volji. Če je bilo nam, naši domovini sedanje vojno gorjé prizanešeno, nikarmo govoriti: »Grešili smo, kaj se nam je zgodilo!« Sklenimo raje, da bomo vsi, prav vsi, v letu 1940 krenili na pota Gospodova in tudi zanaprej preperečili šibo božjo. Vsak naj zatre zlo v sebi, pa naj odvrča hudo tudi pri drugih. Nikarmo se dati motiti in begati od najetih plačancev, ki hodijo okrog v ovčjih oblekah ali pa kot zvite lisice, in skušajo tudi dobre odvrniti od vere in Cerkve, obljublajoč jim neki paradiz, ki ga na zemlji nikoli ne bo. Te podkupljene in plačane duše so največji sovražniki naše domovine.

Ohranimo zvestobo Bogu, ki je vsemodri vladar nebes in zemlje, da bo gledal z dopadenjem na nas in nam naklonil svoj mir in blagoslov!

A. Č.

»Gospodje,« je rekel nekoč v olikani družbi Chateaubriand, svetovnoznani pisatelj, »roko na srce in priznajte pod častno besedo: ali bi ne imeli dovolj poguma za vero, če bi bili dosti pogumni, čisto in pošteno živeti?«

»Neprenehoma molite. V vsem bodite hvaležni: zakaj to je v Kristusu božja volja do vas.« (I Tes 5, 17—18.)

»Nebeško kraljestvo trpi silo in silni ga otmajo.« (Mt 11. 12.)

Ali v boj proti brezboštvo — ali...

Največja in neminljiva dobrina je za človeka nadnaravna vera v Boga. Uči ga razodeti resnic o Bogu, svetu, človeku in njegovemu namenu, ki bi ljudem ostale za vedno nepoznane, da jih ni Bog sam razodel. Božja milost je pa tista posebna pomoč, ki jo daje Bog, da človek po veri more tudi živeti in spolnjevati vse, kar Bog od njega zahteva.

Po svoji razodeti resnici nas Bog uči pravega življenja, s svojo milostjo nas posvečuje, nas razsvetljuje in krepi voljo ter tako vodi h končnemu cilju, v nebesa. Kateri dar nam je mogel dati Bog, ki bi bil večji od vere! Kateri lepši cilj je mogel izbrati našemu življenju, kot so nebesa!?

Zato pa velja vse storiti, da vero imamo in ohranimo, da nebesa dosežemo. A na svetu je boj za te najvišje dobrine. In kdor si jih hoče ohraniti, se temu boju ne more izogniti. Najhuje ta boj divja v naših dneh, ko so se Bogu sovražne sile organizirale v popolno, najhušo brezbožnost, ki nosi ime k o m u n i z e m. Sv. oče Pij XI. je na praznik sv. Jožefa l. 1937 izdal okrožnico »o brezbožnem komunizmu«. Imenuje ga brezbožnega zato, ker poleg drugih zmot najbolj oznanja in širi brezbožnost.

Te nevarnosti se mi vse premalo zavedamo. In še celo zdaj, ko vidimo, da se pod pritiskom silne moči ruske boljševiške države komunizem Evropi bolj in bolj približuje. Prvo, kar nam je treba, je to, da nevarnost vsaj spoznamo, da se bomo znali proti njej zavarovati. Zato hočemo dobesedno navesti iz papeževe okrožnice tiste odstavke (tiskane z ležečimi črkami), ki govorijo o brezbožnosti komunizma. Tem pa sledijo (v navadnem tisku) nekatera pojasnila, kakor jih je k prevodu okrožnice napisal dr. Aleš Ušeničnik.

*

Papeževa okrožnica pravi:

Žalostna posledica izvirnega greha in žalostna dediščina po Adamu je bil trd boj za krepost proti mikom strasti. Tudi stari zvičajni skušnjavec ni nikdar prenehal mamiti ljudi z varljivimi obeti. Zato je v stoletjih sledil prevrat za prevratom, prav do prevrata naših dni, ki že skoraj po vsem svetu divja ali vsaj strašno grozi. Ta prevrat pre-sega po sili in velikosti vse, kar je Cerkev v premnogem preganjanju doslej pretrpela. Celi narodi so v nevarnosti, da padejo nazaj v barbarstvo, pač hujše, kakor je bilo tisto, ki je živela v njem velika večina pred Odršenikovim prihodom.

Najstrašnejšega vseh prevratov poskuša izvesti komunizem, in sicer po vsem svetu.

Započel je boj zoper Boga, zoper Cerkev in krščanstvo, zoper krščansko kulturo, češ da vse to obrača poglede človeštva v posmrtna nebesa, ki so, kakor pravi, le prevara, ko je treba marveč vse poglede upreti na zemljo in na zemlji ustvariti raj.

Raj na zemlji, to je tista velika laž, ki skuša z njo komunizem premamiti človeštvo in ga odtrgati od Boga.

Razumeli boste, o kateri grozeči nevarnosti govorimo, namreč o tako imenovanem boljševiškem komunizmu, ki je ateističen, brezbožen in ki mu je glavna namera, da prevrne ves družabni red in poruši temelje krščanske kulture.

Ker skuša komunizem odtrgati človeštvo od Boga in tudi po svojih naukih Boga zaničuje, zato ga papež označuje s pridevkom: *ateistični, brezbožni komunizem*. Komunizem hoče uvesti nov red na svetu, novo, višjo kulturno dobo, in sicer kot posledico naravnega razvoja: »človeško družbo, ki je izgnala z zemlje Boga«.

Spričo takih groženj katoliška Cerkev ni mogla molčati in ni molčala. Komunistične zmote posebej je že leta 1846 Naš prednik Pij IX. svedčano obsodil, pozneje je drug Naš prednik Leon XIII. komunizem določno in izrazito označil kot »smrtonosno kugo«. Tudi Mi smo v času Našega vladanja že večkrat in z veliko skrbjo opozorili na to vedno bolj valovečo in grozečo brezbožno strujo.

Celo najhujši nasprotniki Cerkve, ki vodijo iz Moskve brez prestanka ves ta boj proti krščanski kulturi, pričajo ne toliko z besedami kakor z dejanji, da rimski papeži tudi v današnjih dneh ne samo da niso nehali braniti svetinj krščanske vere, temveč da so tudi pogostejše in nujnejše kakor katera koli svetna oblast opozarjali na veliko nevarnost komunizma.

*

Med vsemi zli naše dobe je najbolj nevaren komunizem, ki trga vse vezi božjih in človeških zakonov in bojuje strašen boj zoper Boga samega, seveda, ker dobro ve, če se mu posreči iztrgati iz duš vero in nraavnost, da ne bo na njegovem pohodu nobene resne ovire. Tudi nekdanj so bili na svetu brezbožniki, a posamič posamezni, sedaj pa sega brezboštvo med ljudstvo, v šole, gledališča, kino, radio... Ob tem komunizem zlorabi sedanjo gospodarsko bedo in dolži pri ljudstvu Boga in vero, da sta kriva te bede. Tako mešajo borbo za vsakdanji kruh z borbo proti Bogu. Brez števila ljudi pa tem izmišljeninam verjame in se

druži s komunisti v boju zoper Boga in Cerkev, dà, zoper vsako religijo (verstvo).

Komunizem ogroža, odkrito ali zvičajno napada vse: človeško dostojanstvo poedin-
cev, svetost družine, red in varnost v državi,
a predvsem religijo, dà, bije odkrit in orga-
niziran boj proti Bogu, še posebej pa zoper
katoliško Cerkev in vero. Silno razširjen in
mnogoter tisk mu pomaga uresničevati ta
program.

Strašnemu klicu brezbožnikov odgovar-
jamo Mi z zaupno, prisrčno liturgično proš-
njo: Ostani z nami, Gospod, zakaj večeri se;
viharen večer je, ki se zdi, da naznanja še
viharnejšo noč; ostani z nami.

S satanskim sovraštvom se bori komu-
nizem zoper katoliško vero — kar dokazuje
Španija —, ker ve, da so Cerkev in krščan-
stvo in krščansko življenje komunizmu edi-
na ovira. To naj bi si zapomnili tudi narodi
in države! Čim bolj se slabi vpliv Cerkve,
tem bolj se krepí vpliv in delo prevratnih
sil!

Nauk, ki ga širijo dandanes komunisti,
učí, da je vse, kar je, ena sama stvarnost,
namreč snov s svojimi slepimi in tajnimi
silami. Ta, ko se razvija, postane rastlina,
žival, človek.

Jasno je, da v takšni zamisli ni mesta
za božjo idejo, in tudi, da ni razlike med
duhom in snovjo, med dušo in telesom; da
ni duša neumrljiva in da ni posmrtnega živ-
ljenja.

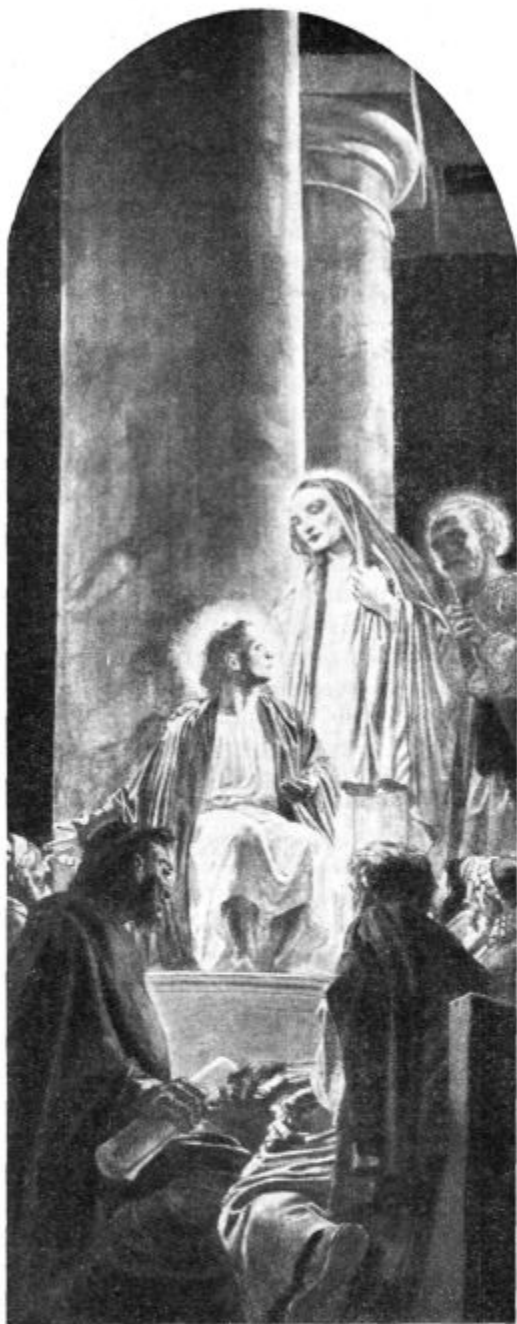
Komunistični materializem učí, da ni
Boga, ne posmrtnega življenja, ne umrljive
duše, ne večnih verskih in nravnih resnic,
ampak da je vse samo snov in snovno dogaj-
janje ali pa gola posledica snovnega dogajanja.

Komunizem je materializem. Zato
dosledno mora zanikati vse, kar je v člove-
škem življenju nematerialnega, duhovnega,
kar je od Boga danega, zlasti pa vse, kar je
nadnaravnega. Komunizem torej mora zani-
kati zakon, ki je zakrament, zakaj
zakramentalnost je nekaj nadnaravnega, kar
je Kristus Bog dal naravnemu zakonu, da bi
bil zakon bolj svet ter bi dajal staršem mi-
losti in moči za težavno delo dobre krščanske
vzgoje. Komunizem ne priznava nobenih na-
ravnih postav, ki bi bile izraz božje volje, saj
je komunizem brezbožen, zato mu je zakon
zgolj svetna zadeva ali zadeva samovolje ljudi.

Komunizem širi sovraštvo proti Bogu in
vsaki veri, sovraštvo proti vsaki duhovni in
svetni oblasti, sovraštvo proti vsem, ki kaj
imajo, najsi je tudi njih lastnina, pridobljena
brez vsake krivice nasproti komur koli.

*

Zares satansko propagando komu-
nističnega tiska je pokazala leta 1936 razsta-

Dvanajstletni Jezus v templju.

(Fresko-slika v domžalski župnijski cerkvi.)

va, ki jo je priredil P. J. Ledit S. I. v Rimu
in vsebuje tisoče dnevnikov, revij, oklicev,
knjig, raznih tiskovin, skoraj v vseh jezikih,
polnih bogokletja, polnih laži zoper Cerkev
in papeža, polnih nemoralnosti, obenem pa
fanatičnega proslavljanja komunizma, češ da
le komunizem more prinesiti človeštvu svo-
bodo, mir in srečo.

Žalostne sado ve silne propagande
zremo vsi. Kjer koli se je posrečilo komu-

nistom utrditi se in zavladati — tu mislimo z očetovskim sočutjem na Rusijo in Mehiko —, tam so se, kakor sami oznanjajo, z osemi silami prizadevali, da bi docela porušili temelje krščanske religije in kulture in v dušah ljudi, zlasti mladine, vsak spomin nanjo zatrli. So države, kjer rušijo cerkve, izganjajo redovnike in redovnice, jih sramote, divjajo zoper nje, jih mečejo v ječe; kjer trgajo otroke iz naročja sv. Cerkve in jih navajajo na bogokletje in nesramnost; kjer živi vse krščansko ljudstvo v vedni nevarnosti ali odpada ali smrti.

Škofe in duhovnike so izgnali, obsodili v prisilno delo, postrelili in na nečloveški način pomorili; laike, ki so jih osumili, da so branili vero in svetišča, so mučili, preganjali, vlačili po sodiščih in ječah.

V Naši preljubljeni Španiji je kužni in sramotni komunizem povzročil blazne izbruhe besnosti in počel strašne zločine.

Ni porušil le ene ali druge cerkve, enega ali drugega samostana, temveč kjer koli je mogel, je do tal porušil vse cerkve, vse samostane, vse spomenike krščanske vere, tudi umetnostno in kulturno najznamenitejše.

A blazna besnost komunistov ni morila le škofov in duhovnikov, redovnikov in redovnic, prav posebno redovnikov in redovnic, ki so skrbeli za delavce in uboge, temveč je pomorila tudi premnogo laikov iz vseh stanov, ker so izpovedovali krščansko vero ali so bili nasprotni brezbožnemu komunizmu.

To so naravne posledice komunističnih nauk, ki ne poznajo nobenih brzd. Prvič, odkar ljudje pomnijo, gledamo skrbno začet in dobro premišljen upor proti vsemu, »kar se imenuje Bog« (2 Tes 2, 4).

Zakaj komunizem nasprotuje po svoji naravi vsaki religiji, ki jo ima za »uspavajoč opij za proletarce«, češ da nje nauki in zapovedi kažejo na večno življenje po smrti in tako odvrčajo ljudi od nebes, ki jih morajo doseči na zemlji.

Sadove komunizma zrejo vsi: v Rusiji, v Mehiki in tudi v Španiji.

V Mehiki je bil izgnal komunizem vse škofe, za 100.000 do 200.000 vernikov pustil po enega duhovnika, uvedel popolnoma brezverske šole in učitelje s prisego obvezal na brezboštvo. Vendar ni mogel premagati svoje zločinske narave, da bi ne bil tudi moril.

V Španiji je bil prav tako docela podivjal. Laž je, če kdo pravi, da ta boj ni bil tudi boj zoper krščanstvo. Zakaj pa takšno divjanje

vprav zoper cerkve in krščanske spomenike? zoper redovnike?

Da je bil boj v Španiji boj boljševiškega komunizma tudi zoper Cerkev in krščansko kulturo, je odkrito izpovedal prosluli predsednik španskega parlamenta Martinez Barrio z boljševiški besedami: »Na Španskem sta udarili druga ob drugo dve kulturi: preživela katoliška in porajajoča se boljševiška!«

V Španiji se je divjanje obračalo s satanskim sovraštvom proti katoliški Cerkvi, ker je le-ta edina ovira, da komunizem ne more tako prodirati, kakor je začel od Rusije do Kitajske, od Mehike do Južne Amerike.

Dogodki v Španiji so razodetja in napovedi s strašno gotovostjo in razvidnostjo, kaj čaka Evropo in ves svet, ako ne bo hitre pomoči in obrambe.

To divjanje komunizma zoper vse, kar je božjega, ni le trenuten izbruh strasti, kakor nekateri ugovarjajo, da bi zakrili zločinsko naravo komunizma in njega nevarnost, ampak je naravna posledica brezboštva. Komunizem uči, da je vsaka vera le »opij za ljudstvo«, to se pravi le omama, ki naj ljudstvo uspava, da ne bi videlo svoje bede in kdo je te bede kriv, ampak bi se tolažilo z izmišljenino posmrtnih nebes. Ako ljudstvo sprejme tak satanski nauk o veri, tedaj mora podivjati in divjati zoper vse, kar je z Bogom, vero in Cerkvijo v zvezi.

Toda ni mogoče naravnega zakona in njegovega početnika Boga brez kazni zaničevati, zato komunizem ni mogel in tudi nikdar ne bo mogel doseči svojih namenov, niti ne na gospodarskem polju.

*

Komunizem je po svoji naravi in po svojih zadnjih namenih brezbožen, zato je vse, kar govori o svobodi vere, o sodelovanju s katoličani, o skupni fronti, samo hinavščina in prevara.

Francoski komunist Thorez je na komunističnem kongresu v Moskvi 1936 dejal: »Komunizem mora biti materialist, to se pravi, sovražnik vere, toda voditi mora boj proti veri v razrednem boju.«

To se pravi: komunizem je vedno proti veri, a tega vedno odkrito ne kaže, temveč se ravna po razmerah; če je treba, tudi katoličanom »ponuja roko«, češ, saj smo v boju zoper kapitalizem edini.

Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture. Če bi se dali nekateri v zmoto zvesti in bi v svojem kraju komunizmu pomagali, da bi se utrdil, jih bo za to zmoto prve zadela kazen.

Papež torej odločno obsoja vsako sodelovanje s komunisti, zakaj komunizem je

po vsej svoji naravi brezbožen in v vsem svojem delovanju meri na brezbožnost.

A kako je mogoče, da se tak nauk, ki je znanstveno že davno premagán in ki mu tudi vsakdanje življenjsko izkustvo nasprotuje, tako hitro po vsem svetu širi?

To nam bo jasno, če premislimo, da jih je le malo, ki bi zares doumeli, kaj komunisti hočejo in kam težijo, medtem ko se večina slepo vdaja njih premeteni agitaciji in varljivim obetom.

Toda »ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo« (Ps 126, 1).

Zato se trudite na vso moč, da se bo poživil in vsak dan bolj raznel duh molitve in pokore.

Ko so apostoli nekdanj vprašali Gospoda, zakaj niso mogli iz obsedenega človeka izgnati hudega huha, jim je Gospod odgovoril: »Ta rod se ne izžene drugače ko z molitvijo in postom« (Mt 17, 20).

Tudi zoper zlo, ki dandanes stiska človeštvo, ni druge pomoči, kakor ta, da se vsi z molitvijo in pokoro skupno bojujejo zoper skupnega sovražnika.

Brez božje pomoči ne bo mogoče komunizma premagati, zakaj z njim so vsi brezbožniki sveta, z njim brezštevilne delavske množice, z njim vse »moči teme«, ker gre za boj zoper Kristusa in njegovo Cerkev. Zoper moči teme sta pa najmočnejše orožje molitev in pokora. Papež rad in pogosto naglašá, da moramo gledati vse dogajanje na svetu v nadnaravni luči. Tako bomo tudi pomoči iskali najprej tam, kjer je pomoč najbolj gotova in najbolj uspešna, to je, z molitvijo in pokoro pri Bogu.

Za duhovščino kličemo očetovsko na delo. Naše ljube sinove laike, ki se bojujejo v vrstah Katoliške akcije. Saj Katoliško akcijo tako ljubimo in smo jo imenovali o priliki »pomoč posebne božje previdnosti« v teh za Cerkev tako težkih dneh. Katoliška akcija, ki se bori, da bi Jezus Kristus gospodoval ne le v posameznikih, temveč tudi v

družinah in državah, vrši prav s tem pravi socialni apostolat.

Zopet in zopet, tako tudi v tej okrožnici, se vrača sv. oče h Katoliški akciji. Od nje pričakuje posebne pomoči tudi v borbi proti komunizmu. Saj ima KA za prvi namen vprav borbo za Boga, za gospostvo Kristusa Kralja v vsem življenju, torej tudi borbo zoper brezbožni komunizem.

Da se torej odbije ta sila, ki skuša z njo »moč teme« izrgati Boga iz človeških src, zares upamo, da se bodo s kristjani na složno delo združili vsi — in teh je velika večina ljudi —, ki verujejo v Boga in ga molijo.

Države naj torej z resnimi in premišljenimi ukrepi preprečujejo, da se ne bodo zločeste brezbožne zmote, ki so poguba vsakemu človeškemu sožitju, razširile tudi med njihovimi narodi, saj je brez božje avtoritete vsaka človeška avtoriteta in brez božjega imena vsaka človeška prisega brez moči. Kako naj bodo možne zveze med ljudmi, če ni vesti, če ni vere v Boga, če ni božjega strahu?

Preden pa končamo to okrožnico, želimo nagovoriti še tiste sinove, ki so že bedno okuženi s komunizmom ali pa blizu tega, da se okužijo. Kakor prisrčno prosimo nje, naj poslušajo besede ljubečega očeta, tako pa tudi goreče prosimo Boga, naj jih razsvetli in odvrne s polzke poti, ki vodi v žalostno pogubo, in da spoznajo in priznajo Jezusa Kristusa, edinega Odrešenika človeškega rodu: »Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati« (Apd 4, 12).

Skoro bo tri leta, kar je pokojni papež pisal svetu te očetovske besede. Z žalostjo po preteku treh let gledamo, kako pravilno je sv. oče videl nevarnost brezbožnega komunizma, ki je v naših dneh večja in večja. Toliko več vzroka, da bo Katoliška akcija res delavna, da bo Molitvena pomoč v duhovnem boju res pomoč z molitvijo in žrtvami. To bodi naše krščansko orožje v borbi z brezbožtvom.

Al. Strupi.

O Jagnje, svoj mir nam spet daj!

*Človeštvo brez vse je ljubezni,
več blagega nima srca,
na zemlji, na morju in v zraku
s peklenskim orožjem divja.*

*Le žrtve neštete polaga
malikom strasti na oltar,
ne sliši obupnega klica,
potokov solzá mu ni mar.*

*Ti bivaš pa v Svojem svetišču,
skrionostno molčiš, o Gospod,
usmiljen se vedno daruješ
Očetu za zemeljski rod.*

*Ponižno pokleknem pred Tabo,
usliši mi prošnjo sedaj,
ko skrušen zdihujem in molim:
O Jagnje, svoj mir nam spet daj!*

Franjo Neubauer.

Friderik Baraga — pomaga!

V škofjeloškem uršulinskem samostanu se je konec oktobra 1939 dogodilo izredno ozdravljenje č. m. Anunciata Dostal, upraviteljice ljudske šole. To ozdravljenje lahko z mirnim srcem pripisujemo priprošnji † misijonškega škofa Friderika Baraga.

Zato je prav, da tudi javnost o tem kaj več izve.

Lansko leto je č. m. Anunciata večkrat tožila nad bolečinami, ki jih je imela, in nekajkrat je omenila, da ne bo več dolgo živela. Teh njenih besed nismo vzeli resno, ker je bila močne narave in zdrave barve. Toda že pred veliko nočjo 1939 je morala za nekaj časa opustiti šolo, kajti izbruhniti je morala vse, kar je zaužila. Zdravniki si niso bili na jasnem, kaj neki bi moglo biti z njo. Domači zdravnik dr. Hubad ji je nekajkrat izpral želodec, toda ni bilo nič boljše. Zato je odredil, naj se prepelje v bolnišnico, kar se je zgodilo nekako sredi

maja. Tu so po daljšem premišljevanju sklenili, da izvrše operacijo. In res so ji odpri želodec, kjer pa so našli strašno razjedeno od raka, ki je že segal proti jetrom. Operacije niso izvršili, ker bi bila brezuspešna in smrt neizbežna. Zato so ji odprtine samo zašili ter sporočili v samostan in njenim sorodnikom, zlasti bratu msgr. Dostalu, da je vse zaman in naj bodo pripravljeni, da bo umrla. To je bilo junija. Konec junija je bila še precej vedra, ker še ni vedela, kako hudo je z njo. Prepričana je bila, da se je operacija posrečila in da bo prihodnjo jesen zopet prišla v šolo.

V onem času sem bil (podpisani) v Ameriki in imel srečo, spoznati g. Franca Jagra, župnika v Mineapolisu in profesorja za čebelarstvo na univerzi v St. Paulu, ki je bil letos čudežno ozdravljen raka v ustih, grlu in nosu na priprošnjo Friderika Baraga. O tem je poročal »Bogoljub« v prvi številki l. 1940 na str. 6.

Trikrat sem slišal njegovo lastno pripovedovanje. Na zborovanju Baragove Zveze v Jolietu 24. julija 1939 ga je vpričo vseh pregledal tudi znani slovenski zdravnik dr. M. Oman, ki je izjavil tole: »V ustih je vse popolnoma zdravo in ni sledu kakšne bolezni. Kolikor je zdravniška veda glede raka sedaj na jasnem, morem reči, da se rak, ki še ni odprt, z izredno zdravniško nego ozdraviti najmanj v treh letih. Tu pa je bil primer odprtega raka in že v zadnjem stanju, zato moram s prepričanjem izjaviti, da ima zraven svojo roko — Friderik Baraga!«

Po vrnitvi iz Amerike sem o tem ozdravljenju poročal čč. sestram uršulinkam in tudi vernikom v cerkvi, da bi imeli pravo zaupanje v priprošnjo Baragovo. Čč. sestro bolne Anunciata, ki je hiralala doma in pričakovala, da jo Bog reši silnega trpljenja, so ji začele prigovarjati, naj se zaupa priprošnji Baragovi. Ta je kratko odgovorila: »Jaz sem pripravljena umreti. Nič nimam več iskati na svetu, zato me kar pustite na miru!« Toda redovna družina je začela moliti za njeno ozdravljenje. Brat naše ozdravljenke, msgr. Jožef Dostal, je pa preskrbel znamenito Baragovo relikvijo: palico, ki so jo Baragu dali še Indijanci

O Devica izvoljena, v rokah nosiš Jezusa, ki je Stoarnik tvoj.

in jo sedaj hrani župnik Avsec v Lescah na Gorenjskem. Bolnica je polagoma dobivala zaupanje na pomoč, čeprav je bila že popolnoma pripravljena za smrt, pa tudi telo ji je tako oslabilo, da ni imelo nobene moči. Na teži je bila že izgubila 42 kg! Nobena jed ne tekočina ni ostala v njej; vse je izvrgla! Obhajana je bila le s prav malim delom sv. Hostije.

Toda sredi druge polovice oktobra je bil izraz njenih oči čistejši. Vendar je še vsako hranivo izbruhala. Konec oktobra je zaužila nekaj mleka. »Ko sem to zaužila,« pravi sama, »sem začutila po vsem telesu neko nepoznano silo; vse me je nekam streslo. Izvrgla sem zaužito, v nekako kepico strjeno mleko, in počutila sem se čisto dobro! Od tedaj nisem nobene hrane še izvrgla!«

Zdravnik, ki pozna ves potek njene bolezni, je bil ves ganjen nad tem dejstvom, ki bo še gotovo predmet resne zdravniške preiskave. Toda eno se lahko že sedaj reče: Po človeško mišljeno se bolezen raka kar tako ne ozdravi sama od sebe.

Sedaj ozdravljena uživa vsakršno hrano, ki ji diši, in popolnoma brez vsake težave. V dveh mesecih je pridobila na teži nad 4 kg. Sedaj se z ostalimi sestrami udeležuje vseh redovnih pobožnosti. Na sv. večer je bila brez vsake težave pri treh sv. mašah, prejela sveto obhajilo okrog pol dveh zjutraj, pa je ob šestih že zopet bila v koru, da je bila še pri več svetih mašah. Živahno hodi okrog in rada vzame v roko Baragovo palico kot najdražji spomin na svojega priprošnjika pri Bogu.

Friderik Baraga je kot kaplan v Šmartnem pri Kranju kaj rad prihajal tudi v Škofjo Loko in je bil katerikrat tudi v uršulinskem samostanu. Zadnjikrat je bil gost škofjeloških uršulink pred 85 leti, ko je v dneh 17. in 18. marca prenočeval v stanovanju uršulinskega duhovnika. Tedaj je dal v spomin tudi

nekaj podobic. Eno ima sedaj ozdravljena m. Anunciata, drugo pa kanonik J. Oman v Clevelandu, ki je predsednik Baragove Zveze. Na sv. Jožefa dan 1939 smo se v naši cerkvi še posebej spomnili, da je pred 85 leti zadnjikrat kot škof opravil popoldansko službo božjo Friderik Baraga, za čigar poveličanje se v naši cerkvi že delj časa moli. Pa tudi učenke uršulinskih šol opravljajo predpisano molitev, da bi Bog čimprej poveličal svojega služabnika Baraga.

Pri tej priložnosti omenim še to, kar je zapisal župnik Avsec iz Lesc na Gorenjskem, ki poleg že omenjene palice hrani še Baragov biret in še nekatere druge zanimivosti.

Takole pravi v nekem pismu: »Jaz nisem še nobenemu bolniku ponujal teh relikvij. Le na prošnjo sem jih posodil, in sicer prvič gosposdu dekanu radovljiškemu, ki je prosil za nje, ko je bila bolna gospa radovljiškega organista. L. 1936 ali 1937 so jo pripeljali iz ljubljanske bolnišnice, da bi doma umrla, pa je ozdravela.

Drugič sem posodil palico in biret, ko je v naši vasi Hlebce hšt. 7, kmečka gospodinja Frančiška Šmit, rojena Zupan, po rojstvu šestega otroka 12. marca 1937 na zastrupljenju krvi tako zbolela, da so jo dvakrat z rešilnim vozom peljali v Ljubljano in zopet nazaj. Ozdravela je in lani dobila sedmega zdravega otroka. Tretjič je gospod dekan zopet poslal po biret, pa ne vem, za koga in s kakim uspehom. Četrtič sem palico posodil msgr. Dostalu za Škofjo Loko, kakor že veste.«

Zaupanje v priprošnjo Friderika Baraga ni zastoj. Priporočajmo se tudi mi v vseh svojih dušnih in telesnih zadevah svojemu rojaku, ki gotovo čaka našega zaupanja, da bi mogel posredovati pred božjim prestolom.

Končno sodbo o čudovitih ozdravljenjih pa prepustimo sv. Cerkvi!

Viktorijan Demšar.

Darovanje Jezusovo

*V častiljivi hram Gospodov
nese Mati
Sina, ki za nas se hoče
darovati.*

*Luč, ki bo temoto greha
razpršila,
zemljo z nebom, z večnim Bogom
spet zmirila.*

*Kakor ogenj je ljubezen
v Njem žarela
v želji, da bi za Očeta
svet ogrela.*

*Srca naj ta žar objame
in prešine;
saj zato bil prinesen je
iz višine.*

Rohotnikov.

»Kjer je ponižnost, tam je tudi modrost.«
(Preg 11, 2.)

»Blagor lačnim in žejnim pravice, zakaj
ti bodo nasičeni.« (Mt 5, 6.)

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

Večerni razgovori

Osebe: iste kot pri prvem večeru in te so: lekarnar, zdravnik, njegova žena Hilda, oče Matevž, župnik, — na počitnice pride pred izpitom še mlad akademik, kmečkih staršev sin, ki študira modroslovje.

Lekarnar: Vaša zadnja beseda snoči je bila: »Začeti je seveda tudi umetnost — in milost.« Dolgo nisem zaspal prav zaradi teh besed. Zakaj meni se zdi nemožato, kar tako sprejeti vero, ko mi pa korak za korakom vstajajo nova vprašanja, nove težave, ki jim sam nisem kos. Saj pred meseci, ko sem z vami začel o teh vprašanih govoriti, ste mi celo sami navedli besede sv. Pavla, mislim: »Vaša vera bodi pametna« — to se pravi z razlogi podprta. Meni gre zares. In recimo: jaz pridem čisto mirno mimo prvih besed veroizpovedi, pa se pri stavku: »in v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega« — odpre pred menoj prepad negotovosti in dvomov. Kako rad bi, da bi tega ne bilo, pa se sam sebi zdim hinavec, če ne grem do kraja.

Hilda: Mislite, da drugim ni tako? Samo mnogi niti poguma nimajo, da bi to priznali. Misлити si ne upajo. Teh hinavcev je toliko, da človek ne bi verjel, če bi lahko vsem v srce gledal.

Župnik: Gospa, veste, da vas spoštujem in vso vašo družino, toda tudi pri prostem razgovoru, kakršni so naši večeri, mora vse sloneti na tehtnih dokazih ali protidokazih. Same trditve še niso dokazi. Jaz osebno sem prepričan, da je več nevernih zavoljo tega, ker sploh ne mislijo, ne pa zato, ker preveč mislijo.

Lekarnar: Vrnimo se k stvari. Gospa Hilda je morda le mislila reči, da je veliko ljudi, ki globlje sploh ne mislijo.

Župnik: Jasnost je podlaga načelnosti.

Zdravnik: Kot razberem iz vaših uvodnih besedi, vas muči predvsem, zakaj je Jezus Kristus nekako srednik med Bogom in ljudmi. Seveda je to recimo zelo po naše, ki nismo bogoslovci.

Lekarnar: Prav to je vprašanje, ki me muči. Saj je vendar človek po naravi dober, in če ne dela prav, ni vzroka v njem samem, temveč v slabih socialnih — to je družabnih in gospodarskih razmerah. Čemu torej srednik...?

Župnik: Saj prav novega vprašanja s tem niste načeli. Pred še ne čisto dvesto leti je francoski pisatelj Žan Žak Ruso¹ isto učil; pripravljaj je takrat pot francoski revoluciji s svojimi gesli: enakost, bratstvo in svoboda. In vendar te ni na tem svetu. Zato tudi Cerkev nikoli ne pravi svojim otrokom: vsi ste enaki — temveč: bratje in sestre ste med seboj. (Če vas smem opozoriti na knjigo pariškega kardinala Verdiera,² ki razpravlja o tem vprašanju nič manj svobodno kakor duhovito.) Tista Vaša modrost o dobroti človeštva je žal strašna zabloda. Seveda se je te mikavne zablode polastil kino, prevzela jo je odrska umetnost v nešteti igrah, je pa grenka zabloda, četudi se ljudem laska.

Akademik: Sedaj šele razumem, zakaj mi je profesor germanistike v moji seminarski nalogi prečrtal podobno trditev in pripisal na rob: Človek je bestija.

Oče Matevž: Moja stara mati, ki so brali vedno znova Sv. pismo, so mi večkrat rekli: »zakaj misel srca človekovega je huda od mladosti njegove« (1 Moz 8, 21). Takrat nisem verjel, danes vem.

Zdravnik: Če ljudje taje izvirni greh, potem je naše življenje norišnica, in kdor se prej spravi iz te oğabne kletke, bolj ima prav. Le v luči vere postane življenje — bogato, ali najbolj bedno — smiselno. Po izvirnem ali prvem grehu naših prastaršev je prišel nered v ta svet, zadobili smo težko rano, ki še zmeraj krvavi. Tudi razum je oslavljen in če se ne poslužuje milosti in luči vere, pride tako daleč, da ne loči več dobrega od zlega, teme od luči.³

Župnik: In zato nam je Bog poslal svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa kot Odrešenika, kot Luč sveta — luč od luči, Bog od Boga.

¹ Jean Jacques Rousseau * 28. VI. 1712 v Ženevi, † 2. VII. 1778 v Ermenonville.

² Cardinal Jean Verdier, Problèmes Sociaux et Réponse Chrétienne.

³ Takih ljudi imamo v moderni družbi nešteto, vse meje hočejo zabrisati; njim veljajo besede preproka Izaije 5, 20: »Gorje jim, ki pravijo hudemu dobro in dobremu hudo, ki imajo temo za luč in luč za temo, ki delajo grenko za sladko in sladko za grenko.«

Lekarnar: Toda kako so ljudje spoznali, da je ravno Jezus iz Nazareta pravi Odrešenik. Če človek bere vse mogoče razlage, se mu tla nujno spodmaknejo, vse postane negotovo.

Zdravnik: Nikar tako naglo, gospod kolega. Prava znanost se še nikoli ni sprla z verskimi resnicami.

Župnik: Dragi moj gospod, Sv. pismo ni samo nabožna knjiga, je tudi zgodovina človeštva, vrelo mnogoterega spoznanja, ki ga mora tudi znanost vedno bolj uvaževati. In tako imamo za Kristusa v tej knjigi toliko jasnih podatkov, da je dvom izključen za človeka, ki ima poleg milosti dovolj dobre in poštene volje do spoznanja.

Hilda: Pa zakaj je potem toliko dobrih pa tudi učenih ljudi brezvernih?

Zdravnik: Dragá moja, to je točno tako kot pri tebi. Rada bi bila dobra katoličanka, pa se včasih še zaradi posta kregaš, ko je taka malenkost. Dolžnosti se boje, dolžnosti in odgovornosti. In marsikatera suknja v somraku še obvelja, pa jo poglej na soncu... In kakor s suknjami, je z obrazi, in je enako s človeškimi srci.

Oče Matevž: To pa drži — vera je kakor veriga, tu si privezan na enem koncu, zadnji sklep je pa v večnosti pritrjen. In tega se ljudje boje, po veri živeti, zato pa rajši tožijo, da imajo premalo spoznanja.

Lekarnar: Gospod župnik, vrnimo se k mojemu vprašanju — odkod gotovost, da je Jezus res Mesija, Odrešenik človeškega rodu, srednik?

Župnik: Prej sem vam rekel, da je Sv. pismo ne le verstvena knjiga, temveč tudi zgodovinska. In v tej knjigi lahko najdete do podrobnosti orisano osebnost bodočega Odrešenika. Tako napoveduje patriarh Jakob približno že čas, ko bo Odrešenik nastopil. In prerok Agej je napovedal, da bo drugi tempelj, sezidan od Zorobabela, še videl Kneza miru. Prerok Daniel pa je celo natančno napovedal čas. Napovedan je bil tudi kraj rojstva Gospodovega: In ko so prišli trije modri z Vzhoda, ni bilo prav nič prerekanja med pis-moučenimi. Evangelij sv. Mateja 2, 5—7 čisto enostavno poroča, da so na nestrpno vprašanje kralja Heroda, ki se je bil prestrašil spričo prihoda Modrih, odgovorili duhovniki: »V Betlehemu v Judeji; tako je namreč pisano po preroku: In ti, Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med knežjimi mesti Judovimi, zakaj iz tebe bo izšel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izraela.«

Hilda: Toda, ali ni malo preveč zahtevano od modernega človeka, da vse te besede vzame čisto zares? Tako daleč je vse to!

Po večnih zaobljubah.

Župnik: Če se ne motim, imate za seboj pet razredov klasične gimnazije in prav v petem razredu ste brali Ksenofonta in tam tudi o kralju Dariju in Perzih itd. Še na misel vam ni prišlo, da bi zgodovinsko vrednost Ksenofontovih knjig zavračala. In knjige preroka Daniela govore isto tako o dvoru kralja Darija — pa tudi o Odrešeniku. Zakaj prav tu delate razliko?

Hilda: Ne delam razlike, samo...

Oče Matevž: ...vas izobražene ljudi je prevzela neka čudna oholost. Veliko veste in vse premalo. Na široko gre, na globoko pa ne. In ošabnim se Bog ustavlja. Pa brez zamere. Zdi se mi, da Jezus ni zaman rekel: Če ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.

Lekarnar: Ko je pa toliko svetov v vsemirju!

Župnik: Naj jih znanost raziskuje. In če ne vem kako daleč pridejo s svojimi aparati — odgovora na življenjska vprašanja ne dajo. Ne iščite vendar težav še izven sebe. Uredite lastno notranjost, pa boste tudi druge in še težje reči gledali jasneje.

Lekarnar: Kako zelo rad! Da bi imel gotovost — tako kakor recimo je kemična oznaka za vodo H₂O. ali 2×2 = 4.

Zdravnik: Tega ne boste dočakali. Zakaj vera ni računanje. Je gotovost, toda skrivnosti po vsem študiju še ostanejo, ker presejajo naš razum. Vera, dragi kolega, je tudi žrtev. Da se človek sklone in reče ponižno svoj: Verujem, da zamorem razumeti.

Župnik: Da končam! Glejte, preroki so vse napovedali: modre z Vzhoda, slišali so tisočletja naprej v svojih videnjih jok betlehemskih otrok in njihovih mater. Napovedovali so Maziljenca Gospodovega, ki bo slepim dajal vid, gluhim sluh, nemim govorico. Naprej ga opisujejo kot moža bolečin, izdanega, obleke oropanege, vsega v mukah in napovedujejo njegovo sramotno smrt. Pa tudi vstajenje od mrtvih, vnebohod, prihod Sv. Duha — vse to in še veliko več se bere v knjigah prerokov. In vsak dan se znova dopolni gotov čas, dozori prerokba.

Zdravnik: Tudi meni je tedaj, ko sem sam pri sebi neusmiljeno izvajal posledice vere — pri besedah: »In Beseda je meso postala in med nami prebivala polna milosti in resnice« — zastal dih. Ali se morem na ta izsledek, na to versko resnico, docela zanesti, brezpogojno, v življenju pa tudi v smrti! In če rečem: da — potem sem si rekel: moram moje življenje docela spremeniti. Korenito, prav do dna. In šlo je. Od tedaj je v meni mir, ne popoln, ampak vedra jasnina, ne brez oblakov, toda s sladkostjo gotovosti: po pravi poti grem.

Župnik: In izjav apostolov ne smemo prezreti! To niso sanjavi ljudje. Trdo delo je njihov delež. Nič nimajo, še manj morejo pričakovati. In njihovo ravnanje ni lahkomišelnost pustolovcev. To se lahko razbere iz evangelija. Pa gredo za Njim. In Peter slovesno izjavi na prav tako slovesno vprašanje Jezusovo: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« »Ti si Kristus sin živega Boga.« In Jezus na to: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in

kri ti nista tega razodela, ampak moj oče, ki je v nebesih.« (Mt 16, 15, 16.) Sv. Tomaž, ko se je preje zaklinjal, da ne bo verjel, izjavi ves prevzet: »Moj Gospod in moj Bog.« (Jan 20, 28.) Pa še sv. Pavel: »zakaj v njem prebiva vsa polnost božanstva telesno.« (Kol 2, 9.)

Lekarnar: Kaj pa potem Ernest Renan,⁴ kaj David Strauß,⁵ in še drugi manj slavni in znani pisatelji, ki s tako gotovostjo taje božanstvo Kristusovo?

Zdravnik: Rekli ste »z gotovostjo«. — Kje imate dokaz za to trditev? Drznost še ni gotovost, še daleč ne. Meni se zdi, da je taka predrznost bližje obupu.

Župnik: Vse več kakor par takih zablod, ki kar vidno izgubljajo svoj vpliv, vam povedo »sodni akti mučencev« od prvih dob krščanstva pa do današnjega dne. Tu se meri vera po junaštvu v trpljenju, v mukah, v grozi brez primere — samo za besedo veroizpovedi: Verujem — v Jezusa Kristusa — Sina njegovega edinega, Gospoda našega.

Lekarnar: Priznam, da je tukaj vsak ugovor odveč.

Oče Matevž: Če smem pripomniti: Jaz bi na vašem mestu malo več molil. Mislim, da vam zlasti tega manjka. Za milost je treba prositi.

(Dalje prihodnjič.)

⁴ Renan Ernest * 27. II. 1823, † 2. X. 1892. Najbolj znana je njegova knjiga: Vie de Jesus 1863 —, ki je cerkveno prepovedana, ker taji božanstvo Kristusovo. Nad deset let je bil R. zavoljo te knjige tudi kot profesor odstavljen.

⁵ Strauß David Friderik * 27. I. 1808, † 8. II. 1873. Znan kot verski pisatelj; zaslovel je po svojem »Življenju Jezusovem«, kjer Jezusa prikazuje v čisto napačni luči. Sprva je še iskal resnico, naposled pa je zašel v čisto snovno gledanje na vsa življenjska vprašanja. Razumljivo je, da je njegova knjiga »Življenje Jezusovo« na indeksu prepovedanih knjig.

Ali poznaš svojo vero?

Prvič, odkar ljudje pomnijo, gledamo skrbno začet in dobro premišljen upor proti vsemu, »kar se imenuje Bog« (2 Tes 2, 4). — Kjerkoli se je posrečilo komunistom utrditi se in zavladati, tam so se, kakor sami oznanjajo, z vsemi silami prizadevali, da bi docela porušili temelje krščanske vere in kulture in v dušah ljudi, zlasti mladine, vsak spomin nanjo zatrli. — Tako je tožil Pij XI. v svoji okrožnici o brezbožnem komunizmu.

V okrožnici o položaju katoliške Cerkve na Nemškem pa govori nemški mladini: »Tisoč jezikov oznanja dandanes vašim ušesom evangelij, ki ni razodet od Očeta v nebesih. Tisoč

peres piše v službi nekega navideznega krščanstva, ki ni krščanstvo Kristusovo. Tiskarski stroj in radio vas zasipata z izdelki veri in Cerkvi sovražne vsebine in napadata brez ozira vse to, kar mora biti vam vzvišeno in sveto.« — Potem pa skrbno nadaljuje: »Danes, ko groze nove nevarnosti in nove napetosti, rečemo tej mladini: 'Če bi vam hotel kdo oznanjati drugačen evangelij, kot ste ga prejeli v naročju svoje matere, iz ust vernege očeta, iz pouka Bogu in Cerkvi zvestega odgojitelja — bodi zavržen!'« (Gal 1, 9). — Prav tam opominja tudi starše: »Nobena zemeljska oblast vas ne more odvezati od vezi

12 novih misijskih škofov, ki so bili posvečeni v Rimu na praznik Kristusa Kralja
29. okt. 1939.

(Imena od leve proti desni:)

1. Agniswami dr. J., škof v Kottaru, Indija, roj. 1896 v Trichinopolu v Indiji.
2. Colbert, apostolski vikar v Port Elisabeth, Južna Afrika, rojen l. 1898 v Corku na Irskem.
3. Ramarondratana, apostolski vikar v Miarinarivo na Madagaskarju, rojen 1893 na otoku Madagaskarju.
4. Kiwanuka, apostolski vikar v Masaka v Ugandi, rojen 1899 v Srednji Afriki.
5. Laregain, apostolski vikar v Yunnanfu na Kitajskem rojen 1888 v bayonnski škofiji.
6. O'Shea Maryknoll, apostolski vikar v Heino na Koreji, rojen 1884 v New-Yorku.
7. Mekkelholt, apostolski vikar v Palembangu na Sumatri, rojen v škofiji Utrecht na Holandskem.
8. Laravoire-Morrod, škof v Krishnagar-u, Severna Indija, rojen 1882 v Mehiki.
9. Tien, apostolski vikar v Yangku, Santung na Kitajskem, rojen 1890 v Changtsin na Kitajskem.
10. Cialeo, škof v Multanu, Indija, rojen 1901 v Calitri-Avellino, Italija.
11. Morlion, pomožni škof v Baudoinville, Belgijski Kongo, rojen 1894 v Belgiji.
12. Kurz, apostolski vikar v Kokstadu, južnozhodna Afrika, rojen 1894 v Sontheimu na Virtemberškem.

z vašimi otroki. Nihče teh, ki vas danes zatirajo v vaših vzgojnih pravicah in pravijo, da vas odvezujejo od vzgojne dolžnosti, ne bo namesto vas odgovarjal večnemu Sodniku.

Isti Pij XI. v okrožnici o krščanski vzgoji mladine joka v pretresljivih besedah: »Med tem ko se za službe in poklice časnega in svetnega življenja, ki so gotovo manj važni, zahtevajo dolge šole in natančna priprava, pa so danes mnogi roditelji, ki so preveč zatopljeni v časne skrbi, za najvažnejšo službo in za dolžnost vzgoje svojih otrok malo ali niti nič pripravljeni.«

Da se oslabi vpliv družinskega kroga, je danes nastopil še drug pojav, ki skuša skoraj povsod vedno bolj in bolj odtujevati otroke družinam že izza najnežnejših let in pod različnimi pretvezami, gospodarskimi, industrijskimi, trgovskimi ali političnimi; in na

svetu je celo dežela, v kateri trgajo otroke naravnost iz naročja družin, da bi jih potem vzgojili (ali bolj resnično povedano, pokvarili in zmaličili) v brezbožnih društvih in šolah v brezverstvu in sovraštvu po skrajnih socialističnih naukih: tako se ponavlja danes resnični in še strašnejši pomor nedolžnih otročičev.

Človek bi se zjokal ob misli na ubogo Rusijo in nekatere druge dežele. Strah ga je, ko misli na jokajočo in od vsega sveta zapuščeno Poljsko in na vse, kar se tam godi.

Se hujša pa je misel na našo borno slovensko zemljo. Ali ne pripravljamo s svojo versko malobrižnostjo in svojim verskim neznanjem tal brezboštvo? Ali ne velja tožba sv. očeta v marsičem tudi za nas? Prav gotovo je nujno potrebno, da si vsi temeljito izprašamo svojo vest.

Če bi stopili ob predpustnem času v naše župnijske pisarne, koliko ženinov in nevest bi našli, ki na najbolj osnovne verske stvari ne znajo pravilno odgovoriti. Saj jim morajo župniki večkrat razlagati šest resnic, kakor da jih ne bi še nikoli slišali. Kako bodo taki znali poučiti v krščanskih resnicah svoje otroke, če jih bodo sploh hoteli imeti? Saj je v premnogih družinah moderno imeti enega otroka pred zakonom, po zakonu morebiti še enega ali pa nobenega. Tak edini otrok je potem mali bog v družini. Drugega Boga pa potem taki očetje in matere ne potrebujejo. Zato razumemo, zakaj ni v takih družinah denarja, da bi otroku, ko začne obiskovati šolo, kupili Katekizem. Kako se bodo odločili za tako žrtvico, če otroka ne navadijo niti tega, da bi znal napraviti križ. Kdor bi hodil po slovenski zemlji, bi z žalostjo in bridkostjo opazil, da se že dobe družine, kjer leto in dan ne napravijo križa, da bi molili. Verska knjiga ali dober časopis v taki družini ne najde prostora.

Koliko težav imajo marsikje veroučitelji v šoli! Saj že v prvem razredu ljudske šole vstane v klopi nedolžen otročiček in pravi: »Eden v naši vasi je pa rekel, da ni Boga.« Na žalost je marsikatera družina že tako zastrupljena. V ljudskih šolah razširjajo mladinske liste, ki so brez barve in brez vsake verske misli. Vsa čast dobremu učiteljstvu! Res pa je tudi, da dostikrat ne otrok ne veroučitelj ne dobita opore v učiteljstvu. Kako more učiteljica navduševati otroka za versko življenje, če pravi, da sama niti za poroko ni šla k sveti spovedi? Koliko odgovornost ima pred Bogom učiteljstvo!

Kaj šele naše obrtne šole! Vajenci pač znajo ostudno kvantati, moliti ne znajo več. Dan za dnem slišijo od pomočnikov in le prevečkrat tudi od mojstrov zabavljanje proti veri, duhovnikom, papežu. Komunisti so zadnje mesece še prav posebno na delu. Vajenec pa navadnih ugovorov ne zna in dostikrat noče rešiti.

Pa stopiš med krščanske strokovničarje, ki trdijo, da so zelo verni, in nekoliko povprašuješ, kako so kaj v verskih stvareh doma. Staviš čisto lahkotna vprašanja kot otrokom, ki si jih pripravljali na prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo. »Gospod, so preveč zvit vprašanja,« se ti eden od njih izgovarja. Če ga pa začneš povpraševati po komunizmu, ti bo pa znal razpravljati dolgo v noč. Resnično je, da bi imeli vsaj polovico manj prijateljev komunizma, če bi se delavstvo v verskih stvareh temeljiteje poučilo.

Kot dušni pastir obiščeš vnetega društvenega delavca. Lepo knjižnico si je že skrbno

uredil. Kar veselje je pogledati po knjigah. Ako vprašaš, ali ima tudi Katekizem, pa se idealni fant skoraj pomilovalno ozre vate, češ: Saj kaj takega vendar ne spada v moderno dobo.

Vsi štirje zvonovi vabijo v nedeljo popoldne h krščanskemu nauku. Toliko ugovorov je fant kot vajenec ali pomočnik med tednom slišal v delavnici; dekile v tovarni je bila kar obsipana s smešnicami proti veri in duhovnikom: duhovnik pa ne dobi ene urice, da bi mogel ubogim oznanjati resnico evangelija. Cerkve ob nedeljah popoldne samevajo, ker mladi verniki »nimajo časa« za take ostarele stvari, kot je po njihovi zmotni misli krščanski nauk. Morebiti naši fantovski odseki še premalo pazijo na to, da bi svoje članstvo navajali na obisk krščanskega nauka. Zavedati se moramo, da bi bila vsa druga izobrazba piškava, če ne bo slonela na globokem verskem temelju.

Na klasični gimnaziji v Ljubljani so pred nekaj leti pisali v osmi šoli za materinski dan prsto latinsko nalogo o materi, kakor je kdo vedel in znal. Eden od dijakov je napisal le nekaj stavkov. Ocena je bila nezadostna. Potem pa se ves obupan skoraj razjoka in pravi: »Kaj pa hočem pisati o svoji materi? Saj ni drugega storila zame kot da me je rodila.« Koliko takih izobrazenih obupancev bomo še srečali v življenju, ker matere in šola niso spolnili svojih verskovzgojnih dolžnosti!

Veliko knjižnico grade za naše vseučilišče. Vse prav; saj smo se toliko časa trudili za to važno zadevo. Človeku pa se ob tem vsiljuje prevažno vprašanje: Kdaj bodo iz našega vseučilišča odhajali med svoje ljudstvo versko globoko izobrazeni profesorji, sodniki, zdravniki, tehniki?

Z velikim trudom si spravil skupaj celico delavske KA. Razgovarjaš se s sicer idealnim mladim delavcem o listu »Mi mladi delavci«. Pa ti odvrne: »Saj bi bilo! Samo tako je kot bi bral mašne bukvice!« Tako tuja mu je verska misel, da se mu zdi že odveč, če bere le kak stavek, ki ima versko vsebino. V nedeljo po prvi sv. maši ima celica svoj študijski krožek. Na vrsti je tudi vprašanje: Čemu smo na svetu? Nihče ne ve odgovora.

Kako človeka gane prošnja blaže Slomškove matere, ki je svojemu Tončku glede izbire birmanskega botra tako-le govorila: »Ljubi Tonče! Botra pa si sam izvoli; vendar ubogaj me in izvoli si tistega moža, ki pri krščanskem nauku v cerkvi najbolj odgovarjati ve.« Anton je vzel to stvar zelo resno. Postavil se je na kraj, kjer je med krščanskim naukom lahko pregledal vso cerkev. Neki preprost in ubožen kmetič je po njego-

vem mnenju najbolje odgovarjal; tega si je izbral za birmskega botra. Ko je nato gospod kaplan Prašnikar spisoval birmske listke in vprašal Antona za botrovo ime, se je nemalo začudil, da si je sin tako premožne in odlične hiše izbral tako revnega botra. A po kratkem premisleku reče: »Tonče, prav si storil; tvoj boter je sicer ubožen, pa pobožen in dobro poučen mož.« Ko bi le imeli vsi slovenski otroci take matere!

Vemo, da se že dolgo časa, zlasti pa zadnje dneve, večer za večerom posebno v delavskih krajih zbirajo komunistične celice, kjer z vso žilavostjo delajo svoje prevratne, brezbožniške načrte. Zdramimo se, katoličani, vsaj ob dvanajsti uri! Posebno matere naj se zavedajo svoje stroge dolžnosti, da so v svoji vesti dolžne v verskih stvareh temeljito počiti svoje otroke. Ista dolžnost veže prav

posebno tudi očete. Žalostno je, če imajo v družini vse vrste knjig, le katoliškega Katekizma ne. Glejte, da bodo vaši otroci v šoli dobili najboljši red iz verouka. Skrbite, da bodo iz vaše družine radi obiskovali krščanski nauk ob nedeljah. Člani jedrnih skupin KA, študirajte z vso ljubeznijo katoliški Katekizem! Verske in katoliške organizacije, pridite na pomoč! Veliko molite in pomagajte, da bi se v naši škofiji mogla močno razcvetiti od svete Cerkve ukazana bratovščina krščanskega nauka! Če kdaj, so danes posebno važne besede, ki jih je v pastirskem listu že leta 1852. zapisal svojim vernikom ljubljanski škof Alojzij Wolf: »Pravi katoliški kristjan, kateri hoče biti živ ud Kristusovega telesa in zelena mladika na oživljajoči Trti, s površnim znanjem verskih resnic ne sme biti zadovoljen.«
Filip Žakelj,

KA in MD

2. Dela bo dosti!

»Mama, veste, naše vrste še ne bodo prepadle! Dosti dela še imamo, tako so nam povedali, ko smo se pogovarjali, ali smo še potrebni na svetu, ali naj čakamo in pustimo, da nam bo odzvonilo. Rekli so nam, da moramo sedanjemu svetu oznanjevati, kakor nam sv. Pavel o božiču govori, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno in pravično in pobožno živimo Kristusu Kralju, ki nas je zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela. — Kaj pa vi pravite na to?«

»Govoriš, kakor bi že vse Sveto pismo na pamet znala.«

»Vsega ravno še ne znam. Vem pa, da nam pri naših shodih vedno pripovedujejo, da mi katoličani Sv. pismo vse premalo poznamo in da je to neznanje za nas malo prevelika sramota. Zlasti, ko se Sv. pismo novega zakona dobi prav za komaj imena vredno cenno po naših knjigarnah!«

»Kje naj pa vzamemo čas, da bomo vse prebrali, kar nam naprej in naprej priporočajo!«

»Saj ni treba, da bi vse naenkrat prebrali. Vsaj vsako nedeljo bi ga vzeli v roke in se polagoma seznanili z besedo sv. evangelija.

Pa sva že iz tira. Rada bi vedela, kaj vi mislite o načrtu našega gospoda voditelja.«

»Saj vidiš, da sem komaj razumela tvojo besedo.«

»No, to so nam hoteli povedati, da je sedanji svet malo preveč otrpnil in zaspal za dobra dela in da smo ga mi dolžni spraviti spet na noge in na pravo pot ter ga pridobiti za Kristusa in za njegovo Cerkev.«

»Kdo vas bo pa poslušal! — Ali niso za to delo ustvarjeni in poslani naši duhovniki? Kaj bodo pa potem ti počeli?«

»Pravijo, da bodo naši gospodje imeli še kljub temu vedno zadosti dela in opravila in da jim ne bo treba zaradi tega prav nič postopati.«

»Veš Pepa, to so čudne novotarije. Jaz se kar ne morem z njimi prav sprijazniti. Včasih so na naših korih peli naši pevci. In mi smo bili z njimi kar zadovoljni. Pa je nekomu prišlo na misel in začel učiti in govoriti, naj bi pela vsa cerkev, češ da bo lepše in veličastnejše. Do sedaj so nas učili naši duhovniki in mi smo bili z njimi zadovoljni. Saj so nas res lepo in prav učili. Zdaj jim spet tega ni dovolj; zdaj hočejo, da bi nas učili ljudje, ki niso ne učeni, ne duhovniki. Ali ne bo tako, kakor bi slepec slepca vodil?«

»Vidite, mama, tako so nam rekli, da smo se mi katoličani skoraj malo polenili. Matere da nočejo več niti svojih otrok poučevati v verskih naukih. Vse prepuščajo šoli, šola naj jih uči in naj jim pove, kaj je dobro in prav. In takrat, ko pridejo v šolo, pravijo, da imajo otroci že toliko pameti, da jih katehet lažje in z igračo nauči in jim dopove, kaj je prav in kaj ni prav.

»Ali vas nisem jaz sama verskih naukov učila in vas k Bogu lepo vodila?«

»Koliko je mater na tem božjem svetu, ki tega nočejo več delati! Tako so nam prav danes govorili o takih vernikih, ki bi radi svoje dolžnosti preložili na rame drugih. Mnogo je katoličanov, tako so nam danes povedali, ki so vajeni svoje pastirje samo obsojati in presojsati, kako znajo govoriti, kako pridigujejo, ali so pusti in dolgočasni, ali so »luštni« in zgovorni. Vero presojsajo le po ljudeh, Boga pa da so iz vere popolnoma izpustili.«

»Pa mislite, da boste vi s svojo pomočjo svet spreobrnil in mu glavo spet pravilno naravnali?«

»Saj so nam prav danes rekli, da nam kaj takega ni treba misliti. Vse je odvisno od božjega blagoslova, tako so dejali. Svet je njiva, mi pa smo delavci na tej njivi. In kakor naše njive potrebujejo mnogo delavcev, ki jih obdelujejo: treba je orača, ki zemljo preorje, treba je drugih, ki njivo očedijo in poberejo z nje nepotrebno ruševje, treba je okopovalcev, ki zemljo prerahljajo, treba plevic, ki zaraščeno zemljo očedijo, treba nazadnje ženjic, ki njivo požanjejo, tako je tudi na njivi svetá treba celega števila delavcev in pomočnikov, ki delo na svetovni Gospodovi njivi dovršujejo in spopolnjujejo.«

»Dober dan! Kaj pa vedve modrujeta? Tako glasno govorico imata, da se še ven na cesto sliši. Zato sem prišla, da bom vaju malo pomirila.«

S tem uvodom je vstopila v hišo Mahkota Majda. Odgovora ni čakala, saj je vedela o čem se plete pogovor, če je Kovačeva Pepa zraven.

»Ti bi že gotovo rada vesoljni svet spreobrnila, zato si pa tako glasna.«

»Oh ta naša Pepa! Sam ogenj je je,« je hitela njena mama zanjo odgovarjati.

»Kaj pa bo, če bodo vsi katoličani tako mrtvi in zaspani, tako bojazljivi in boječji, kakor jih srečujemo vsak dan na ducate na naših cestah, ali po naših gostilnah, po tovarnah in kjerkoli hočeš!«

»To je pa res! Pa kako se vsak lepo opravičuje,« je posegla Majda v njeno pripovedovanje. »Mir, mir! Kar lepo prijatelji bodimo in nikar se ne prepirajmo! tako nam prigovarjajo in hočejo miru, s svojim strupenim jezikom pa ne prizanašajo ne Bogu, ne Mariji, ne svetnikom, kaj šele ostalemu svetu!«

»In smešijo nas, češ saj je Kristus tudi za vas trpel, pa še vi vse pretrpite za Kristusa.«

»Sedaj pa nič več! Dosti dolgo smo prenašali vse smeti te naše ljube zemlje, od sedaj pa moramo začeti z njimi pometati in pomesti! Na delo katoliško!«

»Pepa, Pepa! Naj te kdo sliši, bo mislil, da si obnorela.«

Pepa je prekipevala navdušenja. Seveda navdušenje za dobro stvar je nekaj lepega in plemenitega, ali je pač samo navdušenje. Kako velik mora biti še korak od navdušenja do dejanja! Pepa, ko bi ti to vedela...

J. Langerholz.

Dnevnik zate

31. decembra 1939.

Pozen popoldan je že, mrak je izpil vse barve tega zadnjega dne v letu. Malo me je v srcu zaskelilo, ko sem napisala letnico 1939. Poslednjikrat sem jo; kako me ne bi v srcu zaskelilo? Samo še danes, poslej nikoli več. Nikoli več —. Pretrda je ta beseda, bojim se je, in boli me. Tebe ne boli, dekle moje? Leta odtekajo, in neizogibno pride vedno zopet dan, ko moraš reči: poslej nikoli več.

Vabijo me na silvestrovanje. Enkrat samkrat v življenju sem silvestrovala, pred šestimi leti. Pa sem se tako prestrašila pijane grobosti, ki me je obkoljala tisto noč, da odslej nisem več šla. Danes me vabijo. Naj grem? Rada bi ostala doma, veliko imam svojemu srcu povedati, veliko ga vprašati. Če bom šla v družbo, bo srce ostalo sámo, nikogar ne bo

pri njem. Jaz pa že od nekdanj ljubim trdi, jasni, neizprosno pravični razgovor s svojim srcem v Silvestrovi noči.

Mislím, da ne bom našla dovolj tehtnega izgovora za opravičilo. Morala bom pač iti, da ne bo zamere.

Saj vem že vnaprej: kozarci bodo zveneli, skozi smeh in kričanje ne bom slišala zvona, ki bo ob enajstih pel novemu letu svojo najlepšo pesem. Naj bo. —

Sedaj sem še sama. Prižgala sem luč in odprla radio. Iz Londona prenašajo klavirski koncert. Pesem se preliva vame in budi spomine. Leto 1939... Eno veliko zmoto sem zagrešila v tem letu. Veš katero, deklíč moj? Preveč sem pričakovala od ljudi... Ali se Ti tudi kdaj tako zmotiš? Si mi kaj podobna?

Vidiš, taka sem: lačna sem dobrote, in če

*Znaki štirih evangelistov.
(Glej: K našim slikam str. 61.)*

srečam novega človeka, se zgane v meni veliko pričakovanje. Čakam, da se zgodi lepi čudež, — pa vselej čakam zastonj. V dobri veri se vsa žrtvujem, res, vse bi dala, — na koncu pa uvidim, da so me ljudje izkoristili. Mene in mojo dušo. Da niso vsega vzeli tako, kakor sem dala. Da so moje dejanje razlagali narobe. Da sem jim bila ljuba pesem za ljubo urico mehke praznine, — nič več.

Deklič, mar se tudi Tebi godi tako?

Prav za prav je škoda najinih krvavih solz, ki jih jočeva zaradi ljudi in njih površnosti. Pametni raje bodiva! Zapriva globine srca. Naj nima vsak tuji gost dostopa vanje. Odpriva jih samo takrat, kadar trka nanje znana in mirna roka.

Tam spomladi sem bila tako utrujena, veš. Želela sem si človeka, ki bi mi pomagal. Prišel je. Zadihala sem in se zveselila: pomagal mi bo, prijatelj mi bo, njegova duša mi bo dom.

Danes gledam nazaj in stiskam zobe: zmotila sem se. Nápak si je razlagal moje iskanje; ko je spoznal, da mislim drugače kakor on, me je udaril po nezaščitenem, odprtem srcu kakor s pasjim bičem. Še danes se tresem od strahovite bolečine.

Ne, deklíč moj, ne smeva razmetavati svojega srca. To ni dobro. In — saj veš: škoda biserov, ki jih mečemo svinjam. Dajati dobroto in usmiljenje in pomoč: to pač. Nikoli pa sebe. Daj, zapomniva si to.

Nekdo je pozvonil. Pome so najbrž prišli. Oh ja, silvestrovat grem...

1. januarja 1940.

1940! Prvikrat, in odslej skozi 366 dni! Deklič moj, srečno novo leto!

Snoči — no ja, saj veš. Lampijončki so goreli, na vseh stenah so bili nalepljeni bedasti obrazi papirnatih pajacev, pisana mreža papirnatih trakov je zapirala pot, v visokih čašah je blestelo vino. In vsi okoli mene so se trudili, da bi se opijanili. Eden izmed gospo-

dov je bil že popolnoma pijan, mrliško bled se je sklanjal nad mizo in ni več vedel, kaj govori. Opolnoči so ugasnili vse luči, stisnila sem se v kot in pritisnila pesti na srce: Bog, daj mi dobro živeti! Daj mi dobro živeti!

Toliko nepotrebnih bolečin sem pretrpela v prošlem letu, toliko nepotrebnim upom sem dala, da so se mi v srcu razcveli, toliko nepotrebnih besed sem govorila. Tisto pa, kar je bilo potrebno, sem opuščala. Zakaj sem taka?

Pred leti sem tako ljubila tole misel: vse leto je samo venec 365 biserov, neizdelanih, še grobih. Vsako jutro sem pri molitvi vzela dan v roke kakor biser in si ga ogledala natanko: kako naj te brusim, žlahtni kamen, da mi boš zasijal v zelo veliki lepoti? Kaj si, žlahtni kamen? Rubin — kaplja trpljenja? Ametist — dan pokore? Akvamarin — dan tihega in zvestega dela? Smaragd — dan razbolelega in žrtvovanega upanja? Diamant — božji dan molitve?

Nič nisem mislila na včeraj, nič na jutri, eno samo skrb sem poznala: izbrusiti dan a š nji dan. Bilo je morda otročje, to početje, ta naivna predstava dni. Toda —, veš, deklíč moj, moji dnevi so bili tistikrat lepi. Skrbno brušeni. In ko je v Silvestrovi noči klical zvon novo leto, sem odlagala venec biserov kakor kraljica, da si nadenem drugega.

V letošnji Silvestrovi noči sem premišljevala: le zakaj smo ljudje taki, da si želimo pozabe, da iščemo veselih, magari vinskih razpoloženj, samo da bi ušli resnim mislim? Norimo, norimo, — v Silvestrovi noči začnemo in norimo ves predpust. Le zakaj? Kaj imamo od tega? Prazne dni, ki nas zaradi njih potem duša boli. Ne rečem: saj je življenje težko. A jaz ne bom norela ta predpust. Ne bom. Čuješ? Ne bom. In če bo življenje še tako težko.

Pa ti, draga?

Boš iskala pozabe? Boš dušila v sebi dušo med valčki in fokstroti, ob kozarcu in vročih

oček? Se ne bojiš praznote, ki ostane v človeku po takih rečeh?

Ne, jaz ne bom. In če bi Ti smela reči dobro besedo, deklič moj —: tudi Ti nikar! Ne splača se za to eno, edino življenje, ki ga imava. Porabiva ga lahko za boljše reči. Ali ne, deklič moj?

Poskusiva biti pametni in pridni ta predpust. Mislim, da nama ne bo žal.

Boğ Te varuj!

4. jan. 1940... Zdi se, da bodo moji dnevi sami rubini. Pa Ti, dekle moje? Kako je s Teboj? Če bodo tudi Tvoji dnevi rubini, nič zato! Saj so izmed vseh rubini še najlepši...

Srčna kri odteka, odteka iz ran in ranic, — vem za Kri, ki je tudi odtekla, vsa.

Torej ima vse to velik smisel.

Me razumeš?

5. jan. 1940... Nocoj je zadnji sveti večer. Pozdravljen, moj deklič!

a—a

Za naše fante in može. »Človek, ki si je iz šolskih let za silo ohranil nekaj verskih naukov, pa je v poznejših letih še od tega malega mnogo zašlo v kraljestvo pozabe, — človek, ki posluša nedeljsko pridigo, pa vsled tega ob vsakem ugovoru proti veri obmolčne, odpove in zaide v zadrego, — človek, ki ne pozna pravega molitvenega življenja in prebere molitve med sveto mašo (kakor pravimo) mehanično, brez umevanja, raztreseno in razmišljeno, ta mož, ta fant je v svojem verstvenem življenju le slab začetnik.

Ali ni torej velika dobrota, ko skuša Marijina družba takega fanta in moža spraviti na pot krščanskega udejstvovanja in dozorevanja, ko ga navaja pravilno moliti, ko mu krepi voljo, da se vendarle enkrat odloči za duhovne vaje in po njih za večkratno prejemanje svetega obhajila, ko mu s stanovskimi govori in z dobrim krščanskim berivom pogloblja versko znanje in krepi krščansko zavest.

Na dan Brezmadežne se je tudi metliška Mar. družba zbrala v polnem številu ob zastavi naše Matere Marije. Lep in srečen je bil ta naš prvi praznik še posebno zato, ker smo se zanj s tridnevnimi duhovnimi vajami skrbno pripravili. Tudi mrzla srca izven družbe mora prevzeti pogled na dolge vrste zadovoljnih obhajank (300 jih je bilo), ki so se, okrašene z družbenim znakom, zvrstile k obhajilni mizi Gospodovi.

Popoldne istega dne smo pa spremili 22 novih kandidatk izpred župnišča v cerkev, kjer so se med pretresljivo ganljivimi obredi posvetile službi Marijini.

Naj vodi vse prava marijanska ljubezen; naj prešinja vse oni marijanski duh, ki stori in dosega, da cenimo odliko Marijinega otroka nad vse druge zemeljske odlike.

Na božični dan smo pokopali umrlo članico Marijo Vajda iz Radovič. Kongregacija jo je častno pospremila k pogrebu. R. i. p.!

Iz Stopič poročajo o dobro uspelih duhovnih vajah, ki so jih imele kongreganistkinje, pa so se jih mogle udeležiti tudi druga dekleta. Iz vseh govorov je izzvenelo to, kar je cilj Mar. družb: samoposvečenje in apostolsko de-

lo, vpliv na druge z besedo in lepim zgledom. Kot trajno pravilo in vodilo za življenje se nam je priporočalo geslo, znano že Rimljanom: »Kar koli delaš, delaj po pameti in imej v mislih, kakšen bo konec.«

Ta nauk velja še prav posebno tistim izven Mar. družbe, ki se obotavljajo stopiti v vrsto otrok Marijinih zaradi posvetnih ozirov, ker nimajo volje, da bi se izpubile iz objema svetnih zabav in jim rojijo po glavi same abotne in neumne misli. O, ko bi pomislile na konec! Kaj imajo in kaj bodo imele od tega!

V Marijini družbi jih je zbranih lepo število, čaka pa še precej kandidatke na sprejem. Naj nas vse preveva ljubezen do Marije — pa se vse neprijetnosti in žrtve lahko prenesejo.

Na čast Brezmadežni. Iz Črnomlja piše prednica Mar. družbe, da je slovesnost glavnega praznika lepo potekla. Poleg cerkvene pobožnosti s slavnostnim nagovorom in skupnim sv. obhajilom je bila na sporedu ob treh tudi primerna akademija, ki smo jo zvečer ponovili. Z akademijo je bila združena predstava igre »Bajtarska princesa«. Čisti dobiček (600 dinarjev) je darovan v prid Baragove mušenišču. — Dve članici naše družbe sta se udeležili duhovnih vaj in tečaja KA v Šmihelu pri Novem mestu od 26. do 31. decembra. — Družbene skupščine imamo vsako prvo nedeljo; predstojništvo se pa zbira k rednim posvetom vsako zadnjo nedeljo v mesecu. — Zadnje dni pred Božičem smo pospremili na pokopališče dve umrli tovarišici: Ano Kočevar in Pepco Grahek. Obe sta bili dobri pevki in sta z veseljem popevali v slavo božjo.

Praznik marijanske mladine. Osmi december, praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, si je osvojilo zlasti dijaštvo v Marijinih družbah, za svoj praznik. Ta dan prav posebno pokažejo srednješolske in druge dijaške kongregacije svojo ljubezen nebeški Zaščitnici v javnih akademijah in slavnostnih zborovanjih, kjer manifestirajo pred javnostjo svojo krščansko značajnost in možato neustrašenost, za katero jih vzgaja marijanska organizacija. V Ljubljani so imele dijakinje-kongreganistkinje svojo posebno pobožnost in skupno obhajilo v

uršulinski cerkvi, kongreganisti pa v stolnici. Prelepa je bila skupna akademija v unionski dvorani.

Novomeška srednješolska mladina je pa ta dan slavila svojo 30 letnico. To marijansko svečanost je povečala zlasti navzočnost pr. v. g. knezoškofa dr. Gr. Rožmana, ki je imel slovesno pontifikalno mašo v frančiškanski, kot kongregacijski cerkvi, pri popoldanski pobožnosti pa je sprejel v dijaško M. kongregacijo, ki je že doslej imela 220 družbenikov in 60 družbenic, 60 novincev in 30 novink. Tako je sedaj v MD nad polovico vsega dijaštva novomeške gimnazije.

Radovica. Iz skrajnega južnega kota Slovenije bi tudi radi povedali bralcem »Bogoljuba« kaj vzpodbudnega. Zares lepo smo letos praznovali god Brezmadežne. Dekleta so opravila tridnevne duhovne vaje, ki so se zaključile na praznik popoldne s slovesnim sprejemom v družbo. Hvala Bogu! Vrste Marijinih družbenic in družbenikov so precej narasle. Dekliška družba je sprejela v svoj krog 13 sestra, fantovska pa kar 20 že postavnih fantov, ki so ponosno korakali za zastavo iz župnišča v cerkev. V Marijin vrtec je bilo sprejetih 30 otrok. Počasi se množe naše vrste. Na lastno srečo in zadovoljstvo naj rastejo v živi veri in ljubezni do Matere božje!

»Bogoljuba« je pri nas bolj malo; smo revni. A po svojih močeh ga bomo skušali spraviti med naše družine. Pri nas se zelo širi češčenje sv. Terezije Det. J. Jeseni se je namreč mudila v župniji č. sestra Genovefa, naša rojakinja iz Krašnjega vrha, ki je na priprošnje sv. Terezike čudežno ozdravela. Cele dneve je po naših težavnih hribovskih potih obiskovala

dobre ljudi in pobirala s svojo sestro za otroke v sirotišnici, ki jo vodijo č. sestre karmeličanke. Ljudje so videli na lastne oči živ dokaz ljubezni in moči sv. Terezije Det. J. do ubogih bolnikov, zato so prav radi dajali milodare v živilih. Na Krašnji vrh, kjer je v podružni cerkvi lep kip sv. Terezije, ljudje prav radi zahajajo in se priporočajo svetnici, in ne brez uspeha.

Leskovec pri Krškem. Dokaj časa se že nismo oglasili, pa ne kakor da bi od nas ne bilo nič poročanja vrednega, pač pa zato, ker rajši beremo poročila od drugod, da se tako po lepih zgledih vnemamo za dobro.

Obe tukajšnji Marijini družbi se letos kosata za nove naročnike katoliškega časopisja. Naše glasilo »Bogoljub« je pridobilo prav lepo število novih prijateljev: do zdaj kar trideset. Pa bomo še delali zanj, ne zastran nagrade, marveč iz prepričanja, da so že novi naročniki najlepša nagrada. Saj vedno znova občutimo ob branju »Bogoljuba« oporo za napredek v kreposti, pa tudi lepo, plemenito veselje, ki nas v resnici osrečuje. In to srečo privoščimo tudi drugim.

Našo dekliško Marijino družbo je zapustila njena vzorna članica Terezija Rihelj iz Gržeče vasi. Na praznik sv. Treh kraljev smo jo pokopali. Več let je težka bolezen mučila in polagoma strla njeno zelo močno naravo. A v tej telesni posodi je bil tudi močan in vztrajen duh. Vseh 22 let, ki jih je prebila v Marijini družbi, je bila pokojna vzor našim dekletom, ki naj bi tudi vztrajno hodile po Marijinih stopinjah. Nič nismo v dvomih, da zdaj njen duh že uživa vso srečo pri nebeški Materi v sv. nebesih.

Kongres Kristusa Kralja. — Resolucije.

6. Bogokletstvo.

Po vojni se je razpasel med našim narodom sramoten madež, ostudno bogokletstvo v tujih jezikih, ki kliče jezo božjo na ves narod. Zato poziva KKK vse verne Slovence, da z vsemi silami napravijo konec tej naši veliki sramoti.

a) Vsak dostojen človek naj opominja in posvari vsakega bogokletneža, kadar sliši kako bogokletstvo.

b) Ker je bogokletstvo tudi po državni postavi kaznivo, naj se ta določba tudi dejansko izvršuje.

c) Po zgledu Amerike in Italije naj se tudi pri nas osnujejo posebna združenja, ki naj začno skupno borbo proti bogokletstvu. Vsa slovenska javnost mora vedeti, da je bogokletstvo v tujih jezikih slovenska sramota in zločin pred Bogom, narodom, državo.

7. Javna nenravnost.

Z naraščajočo nevero se širi in vedno bolj drzno naslopa pokvarjenost, nenravnost. Telesna nagota se nesramno razkazuje.

Katoliško ljudstvo take pojave odločno obsoja in zahteva, da vsi pomagajo nenravnost zatirati. Zato KKK zahteva:

1. strožjo cenzuro filmov;
2. odločnejši nastop proti izdajenju in prodajanju kvarnih spisov, knjig in slik;
3. v kopalniških zahteva strog red, in sicer:
 - a) moški in ženske naj se kopljejo ločeno po spolih;
 - b) v dostojnih kopalnih oblekah;
 - c) strogo prepovedano je pohajkovati v kopalnih oblekah izven kopalnišč.
4. Obleka krščanskega ženstva se mora ravnati po zahtevah sramežljivosti in krščanske dostojnosti.

Košček raja

Praznik svete Družine je letos ljubljansko društvo »Družina« proslavilo s slavnostno skupščino v napolnjeni beli unionski dvorani. Prezvzišeni g. škof dr. Gr. Rožman sam je imel učinkovit govor o božji zamisli krščanske družine. Jezus, ki je prišel na zemljo kot Odrešenik, je hotel preživeti v družinski skupnosti vsa leta od detinstva pa do tiste starosti, ko je mogel javno nastopiti kot učenik. Pri tem je imel predvsem namen, da je z vzvišenim zgledom iskrene, presrčne, neskajljene ljubezni in vzorne domačnosti, ki je vezala vse člane nazareške družine, poudaril globoko pomembnost družine. Pokazal je, kako si je zamislil to najvažnejšo celico človeške družbe. Ko je zakon povišal do časti zakramenta in s tem postavil družino na temelj zakramentalne zveze, je postal zakon in z njim družina vir neštevilnih, a potrebnih milosti. Ta vir teče neprestano, dokler krščanska družina obstoji. Ko bi vsaka družina črpala iz tega vira, bi prenehale tožbe, nevšečnosti, razravnosti, razdori in razkoli, ki jih je danes toliko po družinskih skupinah.

Po grehu prvega človeka se je spremenil prvotni zemeljski raj v dolino solz. Z napovedjo kazni je pa obenem po božjem usmiljenju vendarle zasijal žarek upanja. Bog sam je obljubil, da bo prišla žena (Brezmadežna), ki bo satanu glavo strla. Pa še drug košček sreče iz raja je Bog hotel ohraniti in odkazati človeštvu v preganstvu: Ta košček raja je družina, ki jo je ogradil s četrto napovedjo.

V takem koščku raja je rasel in doraščal Jezus ne v blagostanju in bogastvu, pač pa v srečni zadovoljnosti, ljubeznivem miru in bogovdanosti, obenem je pa napredoval v modrosti in milosti. Pokazal je tako v skupnosti z Marijo in Jožefom, kako si je mogoče osvojiti in ohraniti košček raja na zemlji.

Tej zamisli o družini pa danes nasprotujejo vsi, ki niso s Cerkvijo, pa naj se imenujejo svobodomiselci, framasoni, komunisti ali kakorkoli. Njih cilj je: družino postopoma razdreti in ji vzeti značaj božje ustanove. Prvo razdiralno in uničujoče delo teh vrst je v tem, da posegajo v področje božje in ne pripuščajo božjemu Stvarniku, da pošlje v družino toliko rojstev, kolikor spozna za potreb-

no, marveč ravna po svoji lastni volji in kupičijo pod raznimi ničevimi razlogi in pretevgami zločin na zločin.

V vrstah protivnikov svete Cerkve se poraja tudi zmota, ki trdi, da otrok ni last staršev, roditeljev, ampak lastnina družbe, države, ki svobodno ravna z otroki in jih vzgaja po svoje, ne pa po načelih evangeljskih vzgojnih nauk.

In še tretja zabloda se vtihotaplja v krogih, ki se oddaljujejo Cerkvi, — »s v o b o d n a l j u b e z e n«. Ta hoče zakonsko in družinsko življenje v korenini zatreti in urediti življenje po grešnih načelih, ki vodijo človeštvo v prepad.

Žalostno je, da se majejo — vsled številnih slabih zgledov — v pravi zamisli o družini tudi že katoličani. Saj opazujemo, kako so brž dovzetni za vsako zmoto, ki prihaja pod krinko modernosti.

Lepa družinska vzajemnost, presrčnost in domačnost mnogokrat trpi tudi vsled razmer in okolnosti: razni opravki izven domačega ognjišča, pogostna zlasti večerna udeležba pri številnih sestankih, društvenih prireditvah in organizacijah dostikrat odnašajo tako zaželeno presrčnost, mir in zadovoljnost iz družine.

Krivični in grešni nazori o namenu krščanskega zakona, usodno moderno naziranje, ki je zmaličilo krščansko načelo o otrocih, ki so dar iz rok božjega Stvarnika, ni ostalo brez kvarnega vpliva tudi na dobre.

Svobodomiselni svet bi si rad olajšal svojo grešno vest s tem, da namerno prezira, pomišlja ali celo smeši bogato z otroki obdarjene družine, kakor da je to kaj nemodernega.

Dostikrat že so bile take zgledne družine zapostavljene, izpostavljene žalitvi, morda celo zaničevane, namesto da bi bile deležne spoštovanja, časti in pomoči. Pa prihaja tudi že spoznanje. Naši severni in južni sosede na primer dovoljujejo družinam z mnogimi otroki ne le prednosti, marveč tudi denarne podpore in premije.

Cerkev se prilagoja vsemu zdravemu napredku; goljufivemu in namišljenemu napredku, ki korenini v zmoti in grehu, se pa ustavlja. Zahteva in zahtevati mora vsekdar in povsod, da se spolnjuje volja božja, naj bo mehkužnejem všeč ali ne.

Cloveštvo je danes podobno zgubljenemu sinu, o katerem govori Sv. pismo. Neka slika nam predočuje tega sina v spremstvu Mefistofela. (Iz Fausta znano ime za satana, kar pomeni toliko kot »razdiralec«, »lažnik«.) Ta Mefistofel venomer namiguje mlajšemu sinu bogatega očeta, naj se osvobodi in uživa življenje brez nadzorstva. Dal se je zavesti. Njegova usoda nam je znana.

Podobno hodi Mefistofel (satan) tudi danes okrog, če ne toliko sam, pa po svojih sodelavcih in pomočnikih, ki obiskujejo krščanske očete in matere, pa jim prišepetavajo, naj se otresejo neprijetnega jarma in žive svobodno po svoji volji. Kjerkoli najdejo poslušna ušesa, tam se naseli nemir, razdor in razkol v družino, izgine pa sreča in blagoslov.

Tem in vsem, ki so krenili na napačno pot, ni drugega pripomočka, kakor da se vrne-

jo nazaj k vzoru nazareške Družine, da se navzamejo božje zamisli o zakonu in družini. Tisti, ki bodo poslušali glas Cerkve, bodo našli in dosegli košček sreče iz raja. Seveda je treba za ta košček raja tudi nekaj žrtev, ki pa na zemlji nikomur niso docela prizanešene.

*

Ker je društvo »Družina« tudi glasnik cerkvenega nauka o zakonu in družini, bo moglo z božjo pomočjo doseči lepe uspehe.

Predsednik društva, pisatelj in banski svetnik Narte Velikonja, se je prevzvišenemu ob sklepu tehtnega govora, ki smo iz njega povzeli glavne misli, toplo zahvalil. Hkrati je povabil, naj navzoči svoje družine priglase za vpis v novo društvo. Skupščino je predsednik začel in skončal z društvenim geslom: »Marija pomagaj!«

A. Č.

Nevarni snubci

Marjeta Frémot se je poročila. Po poroki je ostala še par tednov doma. Kar ni se mogla odločiti, da bi šla s svojim možem daleč od doma v tuj kraj, kjer nikogar ne bo poznala. Zato je v solzah prosila svojega očeta, naj dovoli, da gre za pol leta z njo njena sestra Ivana, da bo imela vsaj košček starega doma v novem okolju, dokler se ne privadi ljudi. Nerad je oče privolil, da ga za toliko časa zapusti še edini otrok — sin mu je študiral v Parizu —. Toda ni se mogel upirati silni prošnji hčere, ki se je za trajno preselila od doma.

Na novem domu so mlada zakonca slovesno sprejeli. Prirejali so jima slovesnosti, najprej doma, nato pa še po okoliških gradovih, kamor so ju prijatelji in znanci vabili. Gostij, pojedin, zabav, iger in lovov ni hotelo biti ne konca ne kraja: zdaj je zabava veljala novoporočencema, zdaj posebej Ivani. Okoliški plemiči so namreč hoteli mlado gospodično Ivano pridobiti zase in so kar tekmovali, kdo ji bo bolj ugajal, jo bolj zabaval in obrnil njeno pozornost nase. Vse je namreč očarala s svojo lično zunanostjo, duhovitostjo, živahnostjo, obenem pa s svojo naravno krotkostjo in prikupnostjo.

Novoporočenca sta podpirala to namero plemičev, zlasti setra gospa Marjeta, ki je želela, da bi njena sestra Ivana postala gospa na kakem sosednjem gradu, in bi jo tako imela vedno v bližini. Izbrala sta dobrega in plemenitega plemiča, ki mu sicer ni bilo kaj oporekati, le to veliko oviro je imel, da je bil kalvinec, kar je bilo za pobožno Ivano in za dobrega, globokovernega očeta bistven zadržek. Teža se je tudi Marjeta bala, zato sta

z možem skrivala vero plemiča in čakala, dokler bi Ivana sama ne čutila zadostnega nagnjenja do njega. Potem, sta upala, se bo že oče tudi moral vdati volji hčerke, ki jo tako ljubi. Skrbela sta, da je prišel plemič

Sv. Gudula.

(Glej: K našim slikam str. 61.)

Tominšek Alojzij in njegova družina v Slatinah, župnija Bočna. (Glej str. 61.)

po gostokrat v goste. Ivana je bila do njega res prijazna, bolj ko do drugih; vendar se je zadržala povsem svobodno in ni dajala nobenih obljub, kajti brez očetove privolitve ni marala ničesar ukreniti.

Ko je pol leta poteklo, in se je Ivana pripravljala za odhod domov, je Marjeta čakala ugodno priliko, da izvabi iz Ivane določen odgovor glede zveze, ki ji je bila tako pri srcu. Silila sta jo z možem, naj jasno pove, kako in kaj, ker ne kaže več puščati grofa v negotovosti.

»Vedno sem ti pravila, draga Marjeta,« je odgovorila gospodična, »da je moj odgovor odvisen od odgovora našega očeta. Ti veš, da nočem nikoli drugega hoteti kot oče, ki je zame božji glas.«

»Naš dobri oče te preveč ljubi, sestra, da bi ti odrekel privoljenje za zvezo, ki je zate tako ugodna, pa srečna tudi za nas vse.«

»Ne, Marjeta, nikoli ne bo pristal, da se poročim s kalvincem! In zelo mi je težko, da si me glede grofove vere pustila v nepoučenosti.«

»Kako ti pride na misel, da je kalvinec? Ali se ne vede kot pravi katoličan? Ali si ga slišala kdaj, da bi spregovoril kako besedo zoper katoliško Cerkev?«

»Kadar se čuti neopazovanega, se vede kot krivoverec. Ko so šli včeraj z Bogom, se na glas zvončka še odkril ni, nikar da bi pokleknil. Videla sem ga iz svoje sobe. Boga hvalim, da sem ga spoznala. Nikoli se z njim ne poročim!...«

»Državni zakoni dovoljujejo take zveze,« je rekel svak, in Cerkev jih trpi; zato je treba

le dobiti spregled, kar ne bo težko, pa je stvar v redu.«

»Zahvaljujem se ti, svak,« je Ivana živahno odgovorila, »nikoli se ne omožim s človekom, ki nima prave, katoliške vere.«

»Moja draga Ivana,« je nadaljevala Marjeta z najprikipnejšim glasom, »žena, tako čednostna, lepa, duhovita in očarljiva kot ti, sme upati, da bo s svojim vplivom moža pridobila na svojo stran in ga spreobrnila. To boš ti z lahkoto dosegla.«

»Tudi jaz ne dvomim o tem,« je dostavil baron. Najina podpora v tem oziru ti je zagotovljena. Grof te ljubi preveč, da bi se ti mogel upirati.«

»S takim upanjem vedno tlažijo,« odvrne Ivana, »ko naj dekle poroči brezbožnika ali krivoverca ali moža, ki se iz navade ali brezbriznosti odteguje spolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi. Uspavajo jo s tem upanjem, da bo spreobrnila moža, kadar bo njen soprog. Ko je pa zveza sklenjena, izjavlja mož, ki je prej ležal pri njenih nogah, da je svoboden v svojih nazorih in dejanjih. Uboga žena, ki se je ujela, ostane ujeta vse življenje in je v nevarnosti, da sama zabrede v nesrečo. Ne, ne! Krivoverca ne vzamem!«

»Dobro,« de baron, »spreobrnil se bo pred poroko. Dam besedo.«

»Iz človeških izvirov izvršeno spreobnjenje mi ne daje niti najmanjšega upanja. Pustimo to, prosim vaju!«

»Predaleč greš v svojih nazorih, dobra Ivana. Bomo jutri nadaljevali,« je polna skrbi zaključila Marjeta pogovor.

Ivana je zaenkrat zmagala. Zahvalila je Boga za vztrajnost in se mu še za naprej priporočila.

Drugo jutro je Marjeta na vse zgodaj prišla k Ivani in jo vprašala, če se je že premislila.

»Bolj kot kdaj sem odločena, da se ne vežem s krivovercem, in te zato prosim, Marjeta, ne govorimo več o tem!«

Marjeta jo je opozorila, da je stvar že tako daleč dozorela, da se ne more umakniti brez zamere. Enako je zatrjeval baron, ki se je znova pridružil pogovorom. Vsa dežela že govori o poroki, vsi vedo, da si dala grofu prednost pred drugimi. Vpričo cele družbe si nekoč dolgo z njim kramljala, in vsi so to imeli kot pripravo za zvezo. Če se umakneš, ne bo prav.«

»Lahko rečem, da nisem dala nobene obvezne besede. Vedno sem ravnala s pridrž-

kom, če oče privoli. Vedno sem še prosta.«

»Vendar si imela nagnjenje do grofa,« ji odvrne Marjeta.

»Res je, draga sestra, imela sem nagnjenje do njegovih lastnosti, do njegovih zunanjih vrlin. Na misli mi je bilo, da bi mu mogla zapupati svojo bodočnost, če bo oče odobril vaše namene. Toda veliko večjo zvestobo imam do prave vere in svete Cerkve. Bog me varuj, da bi se izpostavljala nevarnosti, da jo izgubim.«

»Grof ima najplemenitejše srce,« reče baron, »obvezal se bo, da se v najmanjšem ne bo pritaknil tvoje vere. Zaneseš se lahko popolnoma na njegovo besedo.«

»Moj svak, lepo te prosim, ne govori mi več o tej poroki! Kako naj se zanašam na človeka, ki me je doslej varal, da sem mislila, da je katoličan? Sreča zame, da me je Bog razsvetlil. Iz vse duše se mu zahvaljujem. Sicer pa izjavljam, da bi se ne pomišljala izbrati raje večno ujetništvo v najstrašnejši ječi, kot pa grozno nesrečo: živeti skupaj s kr'vovercem. Ali misliš, da bi Bog tako zvezo blagoslovil? Ne, nobene zveze s krivovercem! Nikoli! Resnica in zмотa ne moreta skupaj hoditi; enako ne katolištvo in krivoverstvo.«

»Kakšno pretiravanje! To je prenapetost — draga Ivana! To se pravi stvar predaleč gnati,« je dejala Marjeta.

»Prosim te, sestra, ne govorimo več o tem! Lahko si misliš, kaj bi odgovoril oče, če bi mu vso zgodbo pojasnila.«

Veruj mi, Ivana, tvoja sanjavost te slepi. Kako veliko zasluženje bi imela pred Bogom, če bi svojega moža spreobrnila h katoliški veri. In to bi bilo prav lahko. Vem, da je snubec v globini svoje duše k temu zelo nagnjen.«

»Ne, Marjeta, ne varaj se!«

Iz materinega srca. Ko so za mariborsko semenišče pobirali prispevke, je neka mlada mati opozorila svojega moža: »Moramo prispevati, če hočemo, da bodo kdaj najini fantki v semenišču trgali hlače.«

In ne vpelji nas v skušnjavo. Pred gradom mlade žene Frančiške Šantalske se je pojavil mlad plemič, prijatelj njenega soproga, ko je bil soproг odsoten. Ker je vsiljivo prosil za sprejem, ga je Frančiška sprejela namoč ljubeznivo. Po nekaj trenutkih prijaznega kram-

»Góri — dóli.«

Začetne težave pri pisavi. Mati, domača učiteljica.

»Mislila sem, da me ljubiš,« je rekla Marjeta z glasom, ki je kazal, da jo je odločnost sestre užalila.

»Pustimo Ivano pri svojih razmišljanjih,« je nepotrpežljivo končal baron; če nasveta starejše sestre nič ne vpošteva, se bo še mor-da kesala.«

Ko je par dni za tem Ivana odpotovala domov, jo je Marjeta zelo hladno odpustila. Ivana je to bridko občutila.

Zaupanje, ki ga je Ivana imela do očeta in njegove odločitve pri izbiri poklica, je ni varalo. Kmalu potem ji je oče v resnici izbral drugega ženina, ki je imel skoro enake vrline kot prvi, le da je bil bliže očetnega doma, in pa, kar je glavno, da je bil g l o b o k o v e r e n katoličan. In ta soproг ni oviral Ivane v njenem duhovnem življenju, temveč je v kratkem času zakonskega življenja z njo — čez par let je že umrl — mnogo pripomogel, da kličemo danes k Ivani: »Sveta Ivana Frančiška Šantalska, prosi za nas!« — [Ko bi pa Ivana poslušala svoje prve snubce, ali bi postala svetnica?]

P. Rafael Ašič, S. O. Cist.

ljanja pravi Frančiška gostu: »Častivredni gospod! Ostanite sedaj kot gospodar na tem gradu in razpolagajte z vsem! Meni pa dovolite, da se oddaljim. Dolžnost me kliče in se ne bom mogla tako hitro vrniti. Takoj odjezdim. Z Bogom!« In tako je storila — v veliko začudenje plemiča. Plemič je takoj spoznal pravi vzrok. Hitro je zapustil grad in se ni več upal delati obiskov v grofovi odsotnosti. Frančiška se je vrnila, čim je o tem zvedela od svoje služinčadi.

Pozneje se je plemič takole izrazil: »Ne-verjetno! Gospa Frančiška Santalska kaže prav toliko očarljive miline, ko gotove ljudi v odsotnosti svojega soproga postavi pred vrata, kot jo kaže pri sprejemu, ko je sprog doma.«

Modra beseda iz nežnih ust. Nekoč je šel sv. Klemen Dvořak (Hoffbauer), ko je bil še majhen deček, s svojo materjo po mestu.

O Svečnici

Sladka božična pesem danes umira, jaslice se umikajo za eno leto, Kalvarija in sv. postni čas trkata. Cerkev blagoslavlja sveče za svojo porabo, blagoslavlja jih tudi vernikom, ki jih odnašajo po blagoslovu na svoje domove...

Farni zvon se nenadoma oglasi. Kratka je njegova beseda. Ljudje jo razumejo. Tam, sam ljubi Bog v nebesih ve, kje, se nekdo pripravlja na daljno potovanje. V večnost je namenjen njegov korak. Sam Jezus v najsvetejšem zakramentu hoče biti njegov spremljevalec. Pri hišah se odpirajo okna in vrata, in ljudje se s skrbjo povprašujejo: »Kam neki gredo?« Tam pred hišo, kamor so prišli, pa čakajo bližnji sosedje; s prižganimi svečami v rokah hočejo pripraviti prijazen sprejem v hišo prihajajočemu Kristusu Kralju, prinaša mir in tolažbo opešanemu bolniku.

Kako lepa, ljubezniva je bila svoj čas ta navada po naših vaseh. Zdi se pa, da tudi ta lepa navada z drugimi vred umira. Ta nesrečen strah pred smrtjo! To nesrečno hlapanje po nam tujih navadah! Človeku je odločeno enkrat umreti. To vemo vsi in vendar moderna duša hoče svojim domačim misel na smrt zabrisati in jo prikriti. Iz mest je ta divja navada zašla tudi na deželo. Da, že na deželi je danes v navadi, da »smrt svojim domačim prikrivajo«. Le ne nikogar vznemirjati! Zato molči o testametu, molči o spovedi, o sv. Popotnici, molči in tiho bodi o duhovniku! Kako neusmiljen in brezčuten je današnji svet!

Srečala sta mlade ljudi. Mati jih je vprašala, kam so namenjeni. »Čas gremo zabijati. Dolg čas nam je.« Osemletni Klemen ni razumel odgovora te razposajene družbe. Vprašal je mater. Ko mu je mati razložila smisel omenjenega odgovora, je rekel: »Kaj? Nimajo kaj delati? Molit naj gredo!«

Zdravniki močno priporočajo bolnikom mir, mir, mir... Torej ne brezobzirno tekati po hiši, ne z vrati loputati, ne glasno govoriti ali se zadirati vpricho bolnika, pa tudi ne v bolniški sobi skrivnostno prišepetavati in s šepetanjem bolnika vznemirjati. Vsa čast tej skrbi za zunanji mir! Ali nemalokrat je bolnik bolj potreben notranjega, duševnega miru. Tega mu pa moderni čas noče privoščiti. Le zdravje, le zdravje, le smrti ne.

Bil je zdravnik. Ljudje so ga imeli za dobrega, to se pravi, da je s svojo znanostjo in spretnostjo marsikomu pomagal na noge. Pa je imel navado vprašati pri vsakem bolniku, ali so ga že dali prevideti. Ker mož ni bil med najbolj vernimi, so ga nekje začudeno vprašali: »Ali se vam zdi tako slab?« In zdravnik je ob tisti priliki izdal svojo skrivnost. Dejal je domačim: »Ni še tako slab. Ali bolnika, ki je miren, lažje ozdravim, kakor pa bolnika, ki ga tare vse polno skrbi iz prejšnjega življenja!«

Tako vsaj so meni pripovedovali doma. In ta misel se mi ne zdi napačna. Torej ne bolnika prikrivati duhovniku, ne gledati v sveti Popotnici bližnje smrti, privoščimo pa bolniku tisti nad vse potrebni notranji mir, ki ga ves svet bolniku dati ne more, daje ga pa mirna vest. Le nič se bati, da za duhovnikom nevidno koraka bleda smrt; zavedajmo se, da z duhovnikovim prihodom k bolniku prihaja življenje, če ne časno, pa večno... Smrt je kazen za greh, plačilo dušnega miru pa je večno življenje...
J. Langerholz.

Sveti obredi

Iz vseh delov sveta

Na nedeljo Kristusa Kralja (29. oktobra 1939) se je v večnem mestu zgodilo nekaj posebnega, česar zgodovina sv. katoliške Cerkve ne pomni: Sv. oče Pij XII. je položil na grobu sv. Petra na 12 misijonskih duhovnikov roke in jih posvetil za škofo.

12 novih apostolov! Posebnost je tudi v tem, da so izbrani iz vseh delov sveta. Papež je hotel s tem pokazati, da je Cerkev Kristusovo reskatoliška, t. j. svetovna Cerkev.

Za to slovesnost je bil glavni oltar na obeh straneh podaljšan; na desni in levi sta bila po-

stavljen po dva večja oltarja za nove škofove. — Ob pol osmih je bil vhod svetega očeta, ki so ga prinesli na posebnem prestolu »sedia gestatoria«. Cela vrsta kardinalov ga je spremljala. Kot sopsosvečevalca sta bila določena: nadškof Costantini, tajnik Propagande, in 76-letni škof Streicher iz Srednje Afrike.

Posvetilni obred je bil kar moči slovesen. Najprej se je prebralo pismo, ki je z njim papež imenoval nove škofove. Nato so začeli posvečevalec in posvečenci skupaj pristopne molitve svete maše in berila, in sicer sveti oče pri velikem oltarju, posvečenci pa pri stranskih. Pred evangeliem so šli posvečenci k velikemu oltarju, kjer so skupno odmolili litanije svetnikov. Ko jih je sveti oče spomnil na velike dolžnosti škofovske službe, jim je zapored molče pokladal z obema sopsosvečevalcema na tilnik in pleča evangelijsko knjigo.

Nato se je izvršilo z a k r a m e n t a l n o d e j a n j e. Sv. oče je položil vsakemu posvečencu obe roki na glavo in govoril: »Prejmi Sv. Duha!« Prav tako sta storila oba škofova. Nato so sledile daljše posvetilne molitve.

Nadaljnji obredi razlagajo prejeto škofovsko oblast. Ko je posvečevalec zapel »O pridi Sveti Duh«, je posameznim posvečencem mazilil glavo na temenu in roke s sveto

krizmo. Zdaj so prejeli novi škofove škofovske znake: pastirsko palico in prstan.

Do darovanja so maševali škofove vsak pri svojem oltarju. Pred darovanjem so se vrnili pred glavni oltar. Vsak je daroval posvečevalcu (papežu) dve sveči, dva hleba in dve posodici (dva putriha) vina. Odslej so maševali vsi skupaj pri velikem oltarju z isto hostijo in istim kelihom; od iste sv. Hostije in iz istega kelija je posvečevalec nove škofove tudi obhajal.

Ob koncu maše je položil papež posameznim škofom mitro (škofovsko kapo) na glavo, dal vsakemu bele škofovske rokavice in peljal na škofovski prestol.

Novi škofove so zapeli zahvalno pesem, šli po cerkvi in tiho vernike blagoslavliali. Po vrnitvi so dali prvič slovesni š k o f o v s k i b l a g o s l o v. Posvečevalcu so pa zaklicali v zahvalo trikrat: »Na mnoga leta!«

Naslednji dan je sprejel sveti oče nove škofove v zasebno avdienco. Med nagovorom jim je zlasti na srce polagal, naj skrbe, kar se dá, da si bodo vzgojili dobre domače duhovnike. Ob sklepu je podaril vsakemu pozlačen naprsni križec s podobo Kristusa Kralja v sredi.

*

(Imena novih misijskih 12 apostolov glej pod sliko na str. 45.)

L I S T E K

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G.

Dva ribiča, Ivan Krilov in Vladimir Olgopor, že priletna in sivih las, sta pa le ostala v svojem čolnu. Razložila sta Šubinu, da teče voda v čoln in da ga je treba čimprej zagatiti. Brez njegovega dovoljenja bi bilo v resnici nevarno ostati v čolnu, celo podnevi. Takoj sta se lotila zatikati pezdin in smolo v dve ali tri reže; s kladivom sta vgrezala gativo. Delo ni bilo potrebno, imelo je le namen odvrniti pažnjo Šubina in njegovih oprod. Njun čoln ni puščal. Zato se navihano in z isto mislijo v očesu spogledata, brž ko sklonita glavo. Nasmeh jima leze v rjavi s srebrom pretkani bradi. Smejeta se, ker bosta sedajle, ko dospo boljševeki do svojih hiš, lepo dvignila tla čolna, da izvlečeta nekaj rib, ki se jima jih je posrečilo prikriti v tem varnem skrivališču. Okoli sebe slišita samo šum vode. Zdaj pa zdaj potolčeta s kladivom, da bi mogla opravičiti svojo navzočnost v čolnu, če bi kaj prišlo.

Olgopor, ki je bil večji, koščenege obraza, s potlačenim topim nosom, stopi na breg. Od tam bo lahko izvrstno opazoval, popazil bo na vas.

Če se nihče ne pokaže, sta se sporazumela, da sname svojo kučmo, ki ga ne zapusti ne poleti ne pozimi. Kako si boš pa kupil čepico v sovjetski prodajalni, ko pa ne prigrasa kruha za ženo in za šest otrok, katerih najstarejši nima še dvanajst let! Manjši, prebrisanjši in zvitejši Krilov, odkritega obraza, žarečih oči, je prevzel težje delo, vzeti ribe iz skrivališča. Nato sta nameravala z Olgoporom odnesti košaro v neko skrivališče pod vrbo v neki obrežni zajedi, ki sta jo oba dobro poznala. Ponoči bi prišla po ribe in si jih razdelila. Že velikokrat sta tako naredila. Zakaj se ne bi še zdaj posrečilo.

Krilov mora skrbeti za ženo Elzo, za hčer Natašo, ki ji je pet in dvajset let in za sina Petra, ki jih ima samo osemnajst; toda čez fanta, ki hira za jetiko, je narejen križ. Križ je narejen, pa ne po zdravniku, tega na vasi ne poznajo; zdravniki zdravijo samo »tovariše« po mestih.

Medtem ko Olgopor stopa po bregu navzgor, Krilov oprezuje po obrežju, oprezuje po reki. Srce mu tolče, živci so mu od pričakanja napeti. Nehote se strese; sicer je

pogumen, toda veliko tvegata! Včasih, l. 1920, se je hrabro boril v Denjikinovi vojski, in če bi bilo še treba, bi bil pripravljen izkopati puško, ki jo je skrila na vrtu, da bi znova streljal boljševike.

Olgopor na bregu pregleda obzorje, nato dvigne kučmo.

Tedaj se Krilov hitro upre in dvigne tlačolna; iz negloboke krnice jemlje posamič velike ribe. Sedaj je košara polna; pomigne Olgoporu, naj pride dol.

»Res bi bila nesreča, če bi dala vse te lepe ribe pasjim rdečim delavcem v Jaski!« pravi Olgopor, stopivši v čoln in ogledujoč zvrhano košaro.

»Prav res! ... Drevo bo luna, treba bo paziti.«

»Precej pozno vzide. Preden razsvetli ravnino, bo dovolj časa, da stopiva po ribe.«

»Brž ko se znoči,« pravi Krilov, »imej hišna vrata odprta in pazi. Zaskovikal bom.«

»Dobro.«

»Snideva se pri doli pod veliko vrbo.«

»Izvrstno skrivališče, po katerem še ni živ krst nikoli stikal.«

Držeč vsak eno ročo košare stopita iz čolna.

»He! He!« dé Krilov, »težka je!«

»Najmanj tri dni bodo najini jedli do sita!«

»Kakor nekdanj, Olgopor, se še spominjaš?«

»Da, ko smo hodili domov z zvrhanimi košarami rib.«

»In smo jih vozili v Jasko naprodaj.«

»Tedaj je bila v Jaski komaj ena tovarna z velikim dimnikom.«

»In zdaj bo kmalu toliko tovarniških dimnikov, kolikor je topolov po ravnini!«

»Ko so nas ljudje zagledali na ulici, so drli k nam: 'Ribiči iz Balte so tu!' so govorili.«

»Oh,« pravi Olgopor grenkobno, »kje sta moj konj in voziček!«

»Vzeli so ju kakor so vzeli denar!« reče Krilov.

»Pridelke!«

»Ribe!«

»Kakor bi jutri vzeli tvojo in mojo ženo in hčere, če bi se jim poljubilo. Se spomniš, kaj se je pripetilo Nataliji Petrovni?«

Prišla sta ob bregu in dosegla šop mlade vrbine. Tu sta se ustavila. Preden bi šla dalje, sta se hotela zagotoviti, da je okoli vse tiho in da ni nikogar.

»Še dušo bi nam radi vzeli, je dejal polglasno Krilov, oni, ki zagotavljajo, da ni Boga.«

»O, Krilov, je, je Bog! Edina naša bogatija, vidiš, je ta, da imamo Kristusa v srcu!«

»Res je tako, Olgopor!«

Molčala sta nekaj časa.

»Pojdiva! Stopiva še tiho nekaj korakov dalje in na mestu bova.«

Morala bi prehoditi še sto metrov, da bi dosegla skrivališče. Olgopor je šel na oni strani, kjer je bila reka, in je največkrat čofotal po vodi. Krilov se je z bosimi nogami zadeval v korenine vrb, ki so vstajale iz peska kakor razdražene kače. Nenadoma je obstal. Medtem ko se je skušal izmotati iz vej velike vrbe, ki je bila nagnjena nad reko, mu je pred prsmi vzrasla ost sulice.

»O!« je vzkliknil od presenečenja.

Ko ga je Olgopor slišal, je obstal in takoj se je tudi pred njim zasvetila ost sulice.

Izpustila sta košaro, ki je padla na mokri pesek. Nagonsko sta se obrnila, da bi zbežala, kot da bi ne bilo norost, ubežati zasedi.

Na isti mah sta začula nad seboj na bregu konja, ki je zarezgetal, več drugih, ki so zatototali, nato ljudi, ki so se oglasili.

Bila sta ujeta.

V sekundi so ju obdali vojaki, oblečeni v velike sive plašče, z astrahanko, ki jo je krasila rdeča zvezda, globoko na ušesih, cbuti v škornje iz bele klobučevine. Deset surovih in divjih obrazov se je začudeno sklonilo nad njuno.

»Tatovi!« je dejal eden izmed jezdecev, ki je bil videti starejši.

Kladivo in srp, ki ju je nosil na rokavu, sta kazala, da je poveljnik.

»Nisva tatova!« je odsekal Olgopor. Te ribe sva nalovila.«

»Pa jih odnašata!«

»Najine so!«

»Nič ni vajinega! Vse pripada sovjetski skupnosti!« je strogo povzel možak s kladivom in srpom.

»Sovražnika sovjetske republike!« je zapil mlad vojak.

»Nič usmiljenja za bele uzmoviče!« je rekel drugi.

»Hej, barbari, le primita košaro!« je zapovedal poveljnik. »Je težka, kaj? Tatova! Peljita nas k čolnom. Ti, Makarov, pa stopi na konja, vzemi dva tovariša in sporoči predsedniku sovjeta, da so jezdec republike zgrabili dva ribja tatova!«

Krilov in Olgopor sta zopet prijela košaro. Znova sta naredila pot, ki sta jo pravkar prehodila. Vojaki so jima sledili in ju priganjali. Kadar se jim je zdelo, da ne gresta dovolj hitro, so ju z ostjo sulice zbadali v hrbet, v bedra. Po razcapanih hlačah Krilova in Olgopora je curljala kri. Toda nista vpila od bolečine. Grizla sta se v ustnice, šla sta kljub vsemu naprej in iz vse duše molila, ker sta bila prepričana, da jima je smrt blizu.

Ob loki je nekaj jezdecev vodilo konje za uzde in korakalo za spremstvo.

Tako so prišli v pristanišče.

»Kje je tvoj čoln?« je rekel poveljnik Kri-
lovu.

»Tukaj!«

»In tvoj?« je dejal rdeči vodja, obračaje
se k Olgoporu.

»Je isti!«

»V redu! Dva cucka skupaj! Dali vaju
bomo v roke predsedniku baltskega sovjeta;
naj naredi z vama, kar hoče.«

Ribiča je presenetil oddelek suličarjev,
ki je bil na patrolji ob Dnjestrju.

Rdeči so sedli okoli jetnikov.

Krilov in Olgopor sta slišala za trenutek
govoriti o Kijevu, kjer je bil njihov polk pred
kratkim nastanjen. Nato je mlad vojak rekel
poveljniku, ki je utegnil imeti kakih štiri-
deset let:

»Tovariš, povej nam katero iz vojske!«

»Iz vojske bi radi?«

»Da, da!« so odgovorili najmlajši.

Oči so oživele. Krvoločnost se je posvetila
v njih.

»Pred petnajstimi leti je bilo, tedaj, ko
smo se v Sibiriji bili proti belim četam ata-
mana Semonova. Bili smo tedaj na bregu reke
Jeniseja, kakor smo danes na bregovih Dnje-
stra. Reka je prenašala velikanske kose ledu;
bilo je spomladi, ko vode spet postanejo pro-
ste. S kladami ledu je Jenisej odnašal telesa

vseh tistih revežev, ki smo jih prejšnji dan
nabili in pritiskali k reki. O! Vsega je bilo! Ko-
zaki, častniki, vojaki! Stal sem na bregu in
gledal, kako je šla ta mrhovina mimo. Zelena
voda je odnašala na stotine in stotine trupel.«

»To si videl?« je dejal neki vojak krvo-
ložnih oči.

»Videl! Bil je lep pogled, verjemi! Vdrte
lobanje, napol sežgana telesa ali brez glave,
roke, noge. Vsa ta nesnaga je plavala s kosi
ledu in reka je trla v kašo brezoblične ostanke
teh sovražnikov komunizma. Na bregovih so
skoraj povsod razcefrana trupla, privita k
vrbam, govorila, da je bila zmağa proletarske
armade popolna.«

»Upam, da bo v prihodnji vojski s temi na
oni strani, z Romuni, Dnjester odnesel prav
toliko razbojniških sovražnikov svetovne re-
volucije!«

»Le miren bodi,« je dejal poveljnik stezaje
roko proti reki, »to je bela dežela, tam bo dela
za naše sulice!«

»Jim bo treba popukati tista bela srca!«

»Kakor jenisejski čarovniki, ki jedo med-
vedja jetra,« je povzel poveljnik.

»Sta slišala, vidva,« je dejal neki jezdec
jetnikoma. »Mi jemo srca belih!«

»Srci teh dveh bi se meni uprli!« je rekel
drugi.

Suličarji so se zakrohotali. (Dalje.)

Iz življenja Cerkve

Dvakrat izven Vatikana. Sv. oče Pij XII. je v zadnjem času dvakrat bival izven cerkvene države: 8. decembra 1939 se je podal v baziliko Marije Snežne (Santa Maria Maggiore), kjer je vpričo kardinalskega in diplomatskega zbora in velike množice vernikov obhajal 40-letni spomin svoje nove maše. Po slovesni pontifikalni maši je dal z balkona bazilike »Urbi et Orbi« (vsemu katoliškemu svetu) papeški blagoslov. — Dne 28. decembra 1939 je pa sveti oče vrnil obisk italijanski kraljevski dvojici, ki je bila pred Božičem sprejeta v avdienco v Vatikanu. Vsi listi so pisali o pomembnosti tega obiska, ki se je izvršil z vsem sijajem predpisanega obrednika in z vso preserčnostjo. Vojaštvo in neštete množice ljudstva so bile zbrane ob ulicah, koder se je premikal sprevid. Sveti oče se je mudil pol ure v prestolni dvorani, kjer je imel pomenljiv nagovor in se spomnil zlasti dogodka, ko je bil istotam pred desetimi leti sklenjen mir in sporazum med Cerkvijo in državo.

Trajno in tesno sodelovanje vseh, ki si prizadevajo za mir na krščanskih osnovah pod vplivom, močjo in veljavnostjo poglavarja katoliške Cerkve — je potrebno. To misel je izrekel ameriški predsednik Roosevelt v pismu, ki ga je za Božič poslal sv. očetu Piju XII. Obenem je sporočil, da hoče v znak tega sodelovanja obnoviti poslaništvo Združenih severoameriških držav pri sveti stolici v Rimu. Za začasnega poslanika USA pri Vatikanu je Roosevelt imenoval Mirona Taylora.

Ta ukrep pomeni važen prispevek k uredničenju pravičnega in trajnega miru, kar je s poudarkom omenjal tudi papež Pij XII. v svojem božičnem nagovoru do kardinalskega zbora. Mir na svetu bi se dal vpostaviti in rešiti, zatrjuje sveti oče, naj so vprašanja, ki razdvajajo države, še tako zapletena, ko bi ne vladala sila, ki gazi vse npravstvene postave.

Če krvavo klanje ne gane tistih, ki odločajo o usodi narodov, bi se morali pa vsaj

zgroziti nad strahotnimi posledicami v nrvstvenem in gospodarskem pogledu, ki so še strašnejše kot vojska sama. — Sv. oče je dalje zatrjeval: Naravno je, da se mora vsem narodom zagotoviti pravica do življenja in do neodvisnosti. Danes pa vidimo, kako so se sprevrgli in popačili osnovni pojmi človeške nrvstvenosti in pravičnega reda, in kako krivično napada sovjetija mali, poštenu finski narod.

Da se bo mogel mir zagotoviti, je potrebna zunanja razorožitev; toda z njo vštřic se mora izvršiti tudi duhovna razorožitev, ki zahteva, da se spoštujejo božje postavne pravice in pravičnosti, predvsem še postava ljubezni.

Svet je širok. Nemške redovne sestre, ki se imenujejo »angleške gospé«, so morale opustiti šole in pouk ženske mladine v Monakovem. Sprejete so bile z veseljem v Barceloni, kjer so se naselile. Kdo bi to pričakoval pred dvema letoma!

V album tistim, ki verjamejo, da so se boljšeвики »poboljšali« in da so opustili brezbožni boj. Listi poročajo: Vodja sovjetskega brezbožnega gibanja, Jaroslavski, se je vrnil s svojega potovanja po vzhodni Poljski, kjer je nadzoroval protibožno rvanje sovjetskih agentov. V moskovskem brezbožniškem glasilu je dal objaviti: »Brezbožniški odposlanci so dosegli v nekaj tednih v poljskih krajih znatne uspehe. V vseh večjih mestih v Ukrajini in v Beli Rusiji so cerkve zaprte. Povsod vise znaki »kladiva in srpa«. Zvonovi so utihnili, duhovnikov ni videti na ulicah. Bivše poljske pokrajine bodo v kratkem brezbožniške.«

Vera se sicer ne da tako meni nič tebi nič ubiti in izvrti iz src, »saj je duša človekova po naravi krščanska«, — toda vidi se, kaj imajo sovjeti kot prvo svojo nalogo, ko »rešujejo« — kakor pravijo, »male narode«.

Sto mašniških kelihov, ki so jih darovali ogrski škofje španski deželi, je došlo na svoje mesto. Kelihl so okrašeni s podobo Marije, ogrske zaščitnice. Španski primas, kardinal Goma y Tomas se je za velikodušni dar toplo zahvalil in odredil, da bo po en kelih prejel vsak izmed španskih škofov, druge je pa odstopil odboru za podporo onih cerkvá, ki so jih bili oropali ali razdejali »rdeči«.

Iz šk. kronike. Na sv. Štefana dan je praznoval p. Ananija Vračko, frančiškanski redovnik, 50 letnico mašništva. Poleg dušnega pastirstva je skrbel povsod, kjer je bil predstojnik, tudi za ureditev gospodarstva in samostanskih poslopij. Prenoviti je dal Novo štifto in pozidati samostan v Brežicah. — Župnija Hotedřica je podeljena Jožefu Ferklju, kaplanu v Moravčah; za žup. upravitelja na Rakitni je imenovan Ignacij

Kunstelj, kaplan v Zagorju o. S.; premeščen je A. Smolič z Iga za kaplana v Polhov Gradec. — Na Rakeku je ustanovljena nova župnija presv. Srca Jezusovega. — Vodja stolnega kora in honorarni učitelj na ljubljanskem konservatoriju msgr. Stanko Premrl je imenovan za profesorja glasbene akademije v Ljubljani. — Dr. M. Dokler, srednješolski katehet v Ljubljani, je imenovan za profesorja (7 skupine) na učiteljski šoli.

Smrt pobira... Ko je bila 1. številka »Bogoljuba« že urejena, je umrl po kaj kratki bolezni ljubljanski stolni kanonik Josip Šiška, star 78 let. Samo dva dni ga nismo videli v cerkvi sv. Nikolaja, in že je naznanil zvon, da ga ni več. Prsna duplina se mu je zaslišila, pa je srce omagalo. Stolnica bo pokojnega kanonika močno pogrešala, saj je bil pripravljen prevzeti sveto mašo ob kateri koli uri in nadomestoval vsakega gospoda. Prejšnje čase je sodeloval pri raznih gospodarskih ustanovah, pri Ljudski posojilnici, Vzajemni zavarovalnici i. dr. Pokojni je sila čislal † kardinala Missia, bivšega ljublj. škofa, kateremu je bil precej let tajnik in spremljevalec na birmanških potovanjih. N. p. v m.!

Dosedanji starosta ljubljanske škofije, biseromašnik Jožef Borštnar, je tudi že med rajnimi. Dočakal je izredno starost — 90 let. Zadet od kapi je umrl po hudem trpljenju. Pokojnik je bil velik dobrotnik in podpornik novoustanovljene župnije sv. Družine v Mostah (Ljubljana), kakor tudi »Škofijskega društva za varstvo sirot«, ki ima svoj zavod v Št. Vidu nad Ljubljano. — Mir njegovi duši!

Ure so se stekle... Tretji sveti večer, 5. jan. 1940, se je preselil ribniški dekan Anton Skubic na oni svet. Kar nenadoma. Kaj je tega, ko smo ga poslušali na skupnem posvetovanju v Ljubljani. Ves živahen, s polno besedo in jasno bistroumnostjo je razlagal prvo resolucijo zadnjega kongresa Kristusa Kralja in svetoval, kako vrniti krščanski značaj slovenskim družinam. Zdaj se je pa poslovil.

Med duhovniki ljubljanske škofije je bil rajni dekan Skubic veljavna in vplivna osebnost; kot nalašč za dekana. Vsekdar ljubezniv, živahen, vnet za Cerkev in krščanski napredek, izvrsten govornik, večš zgodovinar in pisatelj. Dolgo vrsto let je bil tudi zastopnik »Katol. tiskovnega društva« v Ljubljani; rad je prihajal k skupnim sejam in vedno tudi pomagal z modrim nasvetom. Ribniško župnijo in dekanijo je vodil z vso skrbljivostjo 25 let. Naj uživa bogato plačilo pri Bogu!

Kljub povečanemu obsegu smo morali mnogo drobnih stvari odložiti na 3. številko. (Ocene, odgovori, karit. in mis. notice — prihodnjič.)

K našim slikam

Na ovitku. Na prvi strani je slikar hotel poodčiti prizor, ko Marija premišlja z bolesto v srcu proroške besede starčka Simeona, izgovorjene v templju: »Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu, in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo, — in tvojo lastno dušo bo presunil meč —« (Lk 2, 34.)

Na zadnji strani ovitka vidimo osebe, ki so bile navzoče, ko sta Jožef in Marija darovala božje Dete v templju. Častiljivi Simeon jemlje Jezusa v roke in hvali Boga za to srečo. Na drugi strani ovitka: 12 letni Jezus s križem. Tretja stran kaže posnetke simboličnih slik iz ljubljanske stolnice, ki jih je napravil na presno Julij Quaglio (1703), in sicer: zatajevanje, čednost vere, upanja, sveto hrepenenje (ljubezen).

Med besedilom: Znaki štirih evangelistov, kakor jih v raznih inačicah vidimo na obodu prižnic, na oltarnih podstavkih, na raznih podobah, na cerkvenih oblačilih i. dr., kakor jih vidimo na strani 49, se nanašajo na začetke evangelijskih poročil. Sveti evangelist Matej začne svoje evangelijsko poročilo z Jezusovim rodovnikom, zato ima poleg sebe podobo mladega človeka, ali samo glavo mladeniča. Sveti Marko pripoveduje v začetku svojega evangelija o Janezu Krstitelju, ki ga imenuje »glas vpijočega v pušcavi«; zato je njegov znak — lev, ali levova glava. (Lev je kralj puščave.) Sv. Luka govori v začetku o Caharijevi daritvi. Pri Izraelcih je bila pglavitna daritvena žival govedo, vol; zato je znak sv. Luka: volovska glava. Sv. Janez za simbol je pa orel. Ta evangelist se namreč dvigne takoj spočetka v svojem »veselem sporočilu« (evangeliju) do najvišjih nebeških skrivnosti, ko govori o Jezusu kot Bogu in človeku. (Orel je kralj višav.) — Nam manj znana svetnica Gudula (str. 53) je živela sredi 7. stoletja. Njen oče je bil frankovski grof, mati pa sveta Amalija. Krstna botra, sveta opatinja Jedrt, je prevzela skrb za njeno vzgojo. Po smrti opatinje se je Gudula vrnila na rodno graščino blizu Bruslja, kjer je živela bolj sama zase, tiho in pobožno. Nikamor ni zahajala razen k službi božji in pa k bolnikom, ki so bili potrebni pomoči in tolažbe. Legenda pove, da se ji je neko zimsko jutro, ko je šla v cerkev, pridružil satan in vpihnil luč v svetilki, kar poodčuje tudi naša slika. Gudula je nagajivca prepodila z molitvijo, luč je pa zopet zagorela. Umrla je l. 712. Njen god se praznuje 8. januarja. Mesto Bruselj jo časti kot svojo zaščitnico.

Huda preizkušnja je zadela Portovo družino (Tominšek Alojz) v Slatinah. Najstarejši sin Lojze, izučen usnar, ki se je že

veselil, da bo čez par mesecev začel s svojim zaslužkom podpirati številne, nepreskrbljene brate in sestre, je 12. decembra 1939 umrl v Nišu. Krogla neprevidnega tovariša, ki je snajžil puško, je zakrivila smrt krepkega mladeniča. V družini je še 15 živih otrok. Čast taki družini. Na sliki ni vseh. † Lojze je na desni zgoraj. (Glej str. 54.)

Prošnje in zahvale

Neimenovana iz Škal se priporoča † škofu Frideriku Baragu za vreden prejem sv. zakramenta, za zdravje, za mir v družini, za spreobrnjenje bratov in za srečno zadnjo uro. — E. M. R. se priporoča Fr. Baragu za pomoč v hudi pravni stvari in mučnem položaju. — Družbenica (Leskovec p. K.) se zahvaljuje Frideriku Baragu in A. M. Slomšku za hitro ozdravljenje brez vsakih posledic. — A. O. se priporoča škofu Baragu za okrepitev zdravja, da bi mogla izvrševati svoj poklic v prid krščanske mladine. — † Škofu Fr. Baragu se priporoča za mir v družini, za zdravje, za spreobrnjenje bratov, za srečno zadnjo uro, za uslišanje v posebni zadevi. — Mar. družbenka v V. — Istemu služabniku božjemu se priporoča U. A. iz K. za posebne milosti in dosego redovnega stanu, za spreobrnjenje očeta, za družinski mir. — Zahvaljujem se služabniku božj. škofu F. Baragu za hitro zboljšanje zdravja in prosim tolike okrepitev, da bi mogla nastopiti službo. Valentinčič Jožica. —

Priporočam se za zdravje mis. škofu Fr. Baragu za zdravje. Debevc Antonija.

Duhovne vaje za dekleta v Mali Loki bodo v februarju od 17. do 21.; v marcu pa od 2. do 6. Za žene bodo duhovne vaje od 9. do 13. marca. Začno se vselej v soboto zvečer in končajo v sredo zjutraj. Oskrbnina znaša za ves čas 85 din. Priglasite se na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

NAGLUŠNI!

VIBRAPHON, temeljno nov pripomoček za sluh, praktično **nevidljiv**, brez toka, brez žice, brez baterije, brez kakršnegakoli pribora, zdravniško preskušen in priporočen. — Zahtevajte brezplačno prospekte in pogoje za

30-dnevno poskušnjo

APARATI VIBRAPHON

Dep. 39. Zagreb, Tomislavov trg 17.

Naročniki, novi in stari, ki plačajo vso naročnino nepreklicno do 30. jan. 1940, imajo še pravico do žrebanja, ki bo 14. februarja t. l.

VSEBINA: Članki: Ali je to zadnja vojska? (J. Simenc.) — Kakšno bo leto 1940? (A. Č.) — Ali v boj proti brezboštvo — ali ... (Prof. A. Strupl.) — Friderik Baraga — pomaga! (V. Demšar.) — K luči. P. dr. Roman Tominec, O. F. M.: Večerni razgovori. — Ali poznaš svojo vero? (F. Zskelj.) — Marijine družbe: KA in MD. (J. Langerhoiz.) — Dnevnik zate. (a-a) — Dopisi. — Krščanska družina: Košček raja. — Nevarni snubei. (P. Rafael Ašič, S. O. cist.) — O Svečnici. (J. Langerholz.) — Sveti obredi: Iz vseh delov sveta. — Listek: Carstvo brezbožnikov. — Iz življenja Cerkve.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din, v skupinah po 18 din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 lir; v Franciji 12 fr.; v Ameriki 0,50 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za februar 1940.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
 Ogroženi verski mir med narodi. | Narodi, ki ne priznavajo Kristusa za Odrešenika.

Mesečni zavetnik: Lurska Mati božja (II).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa.		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1 2 3	Cetrtek Petek Sobota	Ignacij, škof, muč. Svečnica Blaž, škof, mučenec	Zenini in neveste Zaupanje v nebeško Mater Bojniki, okrevajoči	Ljublj., sploš. boln. Ljubljana, bogosl. Trboje	Celje, šolske sestre Petrovče Zalec
4 5 6 7 8 9 10	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	3. predp. Andrej K. Agata, dev., muč. Tit, Doroteja † Peplnica Janez Mata Ciril Al., škof, c. uč. Školastika, dev.	Apostolstvo mož in fantov Varstvo mladine pred pohujš. Zadoščevanje presv. Srca Jezus. Duh pokore in odpovedi Posvetitev družin Srca Jezus. Novo semenišče v Ljublj. in Mar. Zadeve naših naročnikov	Begunje pri Cerk. Koroška Bela Sela pri Šumberku Kotevska Reka Hotedrsica Mirna Ljublj., Lichtenturn	Zalec Gotovlje Teharje Teharje Griže Griže Sv. Peter v Sav. d.
11 12 13 14 15 16 17	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	1. post. Lurska M. B. 7. sv. ustanovit. Gregor II., papež † Valentin, m. Favstin, Jov. † Julijana, dev. † Silvin, škof	Sklepi kongresa Kristusa Kralja Opravljanje svete ure Naša Katoliška akcija Delavci in delavke v tovarnah Odprava pijančevanja Duhovne vaje v „Domovih“ Odprava preklinjanja	Trstenik Zabnica Hotič Rábovica Bela cerkev Zalilog Sp. Šiška v Ljublj.	Galicija Polzela Polzela Kozje Kozje Sv. Peter pri Sv. g. Sv. Peter pri Sv. g.
18 19 20 21 22 23 24	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	2. post. Simeon, šk. Mansvet, škof Elefterij, škof, muč. Feliks, škof Petrov stol Ant. Peter D. škof, c. uč. Prestopni dan	Svetost duhovnikov Spreobrnjenje grešnikov Laični apostoli med izobraženci Dijaki in visokošolci Ljudski misijoni Naši misijonarji v Bengaliji Odprava javnega pohujšanja	Lahovče Duplje Leše Banjaloka St. Vid pri Brdu Kolovrat Vavta vas	Podsreda Podsreda i odčetrek Podčetrek Sv. Vid na Plan. Sv. Vid na Plan. Sv. Marjeta na Pl.
25 26 27 28 29	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek	3. post. Matija, ap. Marija Kortonska Aleksander, škof Gabrijel, Z. M. B Roman, opat	Nedeljski krščanski nauk krščanska vzgoja po šolah Pomanjkanje trpeči Gojitev duhovnega življenja Ta mesec umrli	Novo mesto, žen. b. Uršna sela Smartno ob Savi Preloka	Olimlje Dobje Pištanj Pištanj

Odpustki za februar 1940.

1. Cetrtek, prvi v m. Bl. Viridijana, P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. istim kakor 15. dan.

2. Petek, prvi v m. Svečnica. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. čl. br. N. Lj. G. v br. cerkvi; 3. čl. r. v. br. danes ali v osmini; 4. čl. škap. br. karm. M. b.; 5. onim, ki nosijo beli škap., če molijo za osvobodjenje sužnjev; 6. čl. Marijine družbe; 7. čl. družbe kršč. družin; 8. čl. br. sv. Družine; 9. čl. br. za duše v v. danes ali v osmini; 10. čl. dr. sv. Petra Klav. kakor 24. dan; 11. istim kakor 15. dan. — V. o. — Dalje p. o.: 1. še enkrat čl. br. sv. R. T. kakor večeraj; 2. vsem, ki nekoliko premissljujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obh.; 3. čl. br. sv. S. J.

3. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da zadostujejo za njej storjena razžaljanja, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. očeta.

4. Nedelja, prva v m., pustna. Sv. Jožef Leoniški. Cl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izv. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. istim kakor 15. dan. — V cerkvah, v katerih je vpeljano tridnevno čiščenje zadnje tri pustne dneve, dobe pod navadnimi pogoji p. o. vsi, ki obiščejo sv. R. Telo.

5. Ponedeljek. Sv. Peter Krstnik. P. o. istim kakor 15. dan.

7. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

8. Cetrtek. Sv. Janez Matski. P. o. čl. br. z belim škap., če v br. ali žup. c. molijo za osvobodjenje sužnjev.

15. Cetrtek. Bl. Andrej. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

19. Ponedeljek. Sv. Konrad. P. o. istim kakor 15. dan.

22. Cetrtek. Sv. Marjeta Kortonska. P. o. istim kakor 15. dan.

25. Nedelja, zadnja v m. Sv. Matija, P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.; 2. čl. družbe sv. Petra Klav., ako molijo za razširjenje svete vere in p. n. sv. o.

1) P. o. pomeni popolni odpustek; br. = bratovščina; br. c. = bratovska cerkev; žup. c. = župnijska cerkev; v. o. = vesoljna odveza tretjerednikom; r. v. = rožni venec; čl. = člani; sv. R. T. = sv. Rešnje Telo; N. Lj. G. = naša Ljuba Gospa; p. n. sv. o. = po namenu sv. očeta; sv. z. = sveti zakramenti; sv. obh. = sv. obhajilo; sv. S. J. = sv. Srce Jezusovo; v. m. = v mesecu; na č. = na čast.

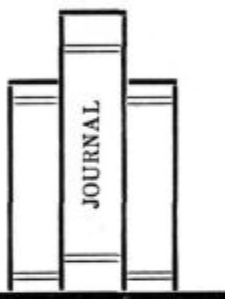
LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBREŠTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE, SOLSKE ZVEZKE,
MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

Jugoslovanske tiskarne

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Jugoslovanska tiskarna

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne
liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine,
za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade,
trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali
večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE ali BAKROTISKA

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke
risbe, predloge in

KL I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA ● ● UMERJENE CENE

Rešite
svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ -- to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

Kalodont-ova
ustna voda
čudovito
osvežuje

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Simboli (znaki) čednosti:
trpljenja, vere, upanja, hrepenenja
(ljubezni) — po fresko-slikah
v ljubljanski stolnici.
(Slikal Julij Quaglio.)

